

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 వం|| నవంబరు నెల 16 వ తేది సోమవారము
ఆనంద నామ సంవత్సర శార్దూల బహుళ చతుర్థి ౧౮.

No. 211
సంచిక ౨౧౧

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తల నొప్పుల నూన్పును. వాయువు పోట్ల జాపుక.

పాచ్యపు నెప్పుల బారదోలును. పోట్ల పోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూజేశమంగు

తయారుచేయుటను మంచిమందు.

మహాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

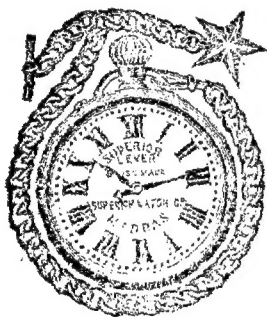
నందభావనచేత చూచినచో కాకము గలగదు

అమృతంజనము డబ్బా, నెం 109, ఫోటో బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబుకెట్టింగ్, బార్లీటవుక్, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయెల్లవాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రూ 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈ గడియారము దేయబడినది మాకంపెనీ చేత ఎట్టవినీరా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచిన మను, డబ్బుత్రాక అను గ్లాసు దూమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమూత తో భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీను నుండి

మాకై తయారుచేయబడినది గాన నెవరియొద్దను జక్కదు. ఒక గొక్కరును దీయుదుగను తలంపుతో తప్పుకర వలనంది తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి స్వల్ప ధరగల గడి యార మిదియొకటియేయని యానభవంబున చెలియును. ఇదిగల కనేక గడియారములు ఖర్చులు యోగ్యతాపూరితముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మాపట్టణమున నే యాతీ కులు కొని సంతోషించిగనిక, కేలుమాట తెందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యఫ్. టి. యన్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేశవాళి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 3 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, తిత్తాన్నములు, వేయింకములుగలవు. 2 భాగమునందు ఊరగాయలు పచ్చిబిళ్ల తోగిలింబిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు కలవు. 3 భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. వేమేల, కవిలో పాకమునకు కావలసిన యాంతుగలదు. ప్రతియింట సుందరమైనది.

240 పేజీలుగలగదము క్యాలికోరైండు ప్రతి 1 కి భా 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. మరటియందు తయి నొక్కరినింబు చెప్పిన ప్రహ్లాదేశపు పదలియొక్క వివర కథలు.

240 పేజీలు, మేలుకాగితములు, క్యాలికోరైండు, ప్రతి 1 కి భర 1-4-0; ఓ. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మామలాసము:— ముద్రవాచీ పుస్తకాలయము, 25, న్యూమార్కెట్ వీధి, మద్రాసు.

అమృతసంజేని.

దీని ప్రభావమత్యంతము. ఇది భూతశేతహింసము లను, కలరా, స్ఫోటకము మున్నగు అంటువ్యాధులను బార దోలి బలము సుఖము ఉత్సాహమునొసంగు వైద్యాయుధము వంటిది. ఒకసంజేనిని తెప్పించి దీనిఫలితమును చూడును. తెల రూ. 0-12-0; మాడు సంతవులు రూ. 2-0-0; ఈ ప్రతిక చందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. మాడు సంతవులు రూ. 1-2-0 లు.

నారిసంహారి.

కొందరు నారితురుపులకు, మందులేదని తెలంచెదరు ఇది కేవలము విప్పివ్రుము. మేము నూతనముగా ననమూలికల చేతను, ధరగల సుప్రసిద్ధమైన వస్తువుల తోడను నారితురుపు పుట్టకుండుటకు యా నారిసంహారిని తయారుచేసితిమి. ఈ మందు నారితురుపునకుజేసిన పదిసంవత్సరములవరకునారితురుపు పుట్టనేపుట్టదని ధృఢముగా చెప్పగలము. ఇది ప్రతికుటుంబము నను ఉండవలసిన మందు. అనేకులు దీని గుణమును చరితించి సుఖము పొందియున్నారు. డబ్బి 1 కి రూ. 0-10-0 లు; ఈ ప్రతికచందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. పోస్టేజీ ప్రత్యే కము. ఈధరలు దీకంబరు నెల 31 తేది వరకు మాత్రమే. తిర్వాత్ ధరలు హెచ్చింపబడును గనుక వెంటనే వ్రాయుడు. పి. ఆర్ జనార్దనరావు, మెన్సాను, ఒంగోలు.

దినపత్రిక.
ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా కుల|| నకు రూ. 12-0-0, 8 మాసములకు రూ. 8-4-0, 6 మాసములకు ,, 6-4-0, 1 మాసమునకు ,, 1-2-0

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు చెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసు వలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుచ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలనగాని, నడపింపవలయు ననునారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కీ-ములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు ఇంజనీరింగు సామానులతో విశేషముగా కలవు.

మేము ఎంగల్ బర్న్స్ ల్యూలిగేటింగు ఆయులు లకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి,

మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

దైర్యకవచము.

దైర్యముగా అవలంబించు మనస్సు చలించుకుంటు. ఇట్టిదైర్యము కలిగినచో మనస్సుచేత మంద్రేయ సుఖములొందును. కాదుకాదు మనస్సును బాధించునెకాని సుఖమును గలుగజేయును. వీనిని మామూలము టకు తిన్నసామ్యు దైర్యమేకాని నేలుకాదు. ఏ మనజునియందు ఉత్సాహము, సాహసము, దైర్యము, బుద్ధి, శక్తి, ప్రాక్రమము అను ఏ యాంబుపారుపగుణములు కలనో వానికి దైర్యమును రోపవలయును. ఈ యాంబుగుణ ములలో దైర్యము ప్రధానము. మనజుండు ధరింపదగిన యన్నివికచములను అత్రుశక్తములచే భేదించదగినది. ఈ దైర్యమునెడి కవచమో యత్రుశక్తములకు అభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై “అన్యోధిష్టాత్ గాంధీయాత్ అన్యోధాన చానామతిః” అనేది జతేంద్రియరైస భీష్మునియొక్క చక్రవర్తి సతి సులభమైతిని తెలిపి యాపుని. ఇది చిన్నిగ్రంథము. నెల అణాలు ౦-౬-౦ మాత్రమే. తిహాభిప్రాయ ప్రత్యేకము.

వలయువారలు:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్స్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ, మదరాస్.

కలరాకు సిద్ధోపధము

౧౦౦ కి ౯౯ గుణము.

తప్పక యేదకలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూతమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
ఉంచును.

ఇతరమర్దనముల రానియ్యదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం ఋ. ౧ 0-12-0 మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని మా. ౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరకైలుట్టివనును చెలువవలెను.

పై ద్య ర త్న పం డి త డి. గో పా లా చార్లు,

ఎ. వి. యస్., ఏ. యం. బి.,

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి., మదరాస్.

ఒలిగ్రాం అడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిత్తరసములు.

మంచి వ్యయితోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.

ఎల్ల కలహాలు, ఒకటింకలము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇవ్వున్నవలకు బాగుగా పనికివచ్చును.	ధర రూ॥
మైనాని మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును.	7-0-0
సున్న ఎల్ల పట్టుగుడ్డలన్నను, మైనారుమాదిరిగాని మదరాసుమాదిరిగాని పెద్దమనస్సులకు అనేక	
సంకులలో చేయబడిన కలహాలు ఒక్కొక్కటి	5-8-0
మైనారుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, కోబా, నీలము, తెలుపు వగయిరా రంగులలో బంపబడును.	8-0-0
లయించిన కలహాలపై బహువరంగు చేయబడినవి.	1-0-0
ఆర్డరులు పంపునపుడు కలయొక్క కొలత పంపుడు. సుముచ్చాస్తి అధ్యాత్మగా ముందు పంపవలెను.	

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

కట్ట, వాలంటీయర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractors,

67, Moor Street, Madras.

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తుగుడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుచేయును.
కీళ్ళిబ్బలు, పాతవాయువుబిట్టలు, రసకట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగము లును దీనివలన
బయటగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితింతువులకు పుష్టినిగలిగించును. ఇతరును
శుద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఇది నీహమునను వాడిన ఆంధ్రనే శరీరములో గోరొత్తమైన మాడ్చు కనుపించును. రెండవనాలు
వాకన వోరకా శరీరము బాగుచును.

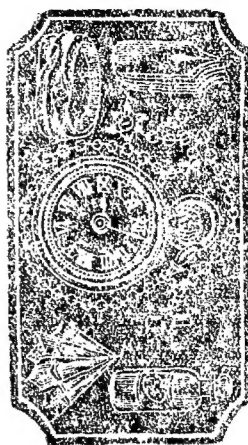
నీహ కల మా. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనస్వాడి, బం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144, Fanaswadi. No. 2, Bombay.

పాకెట్ లివర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి రు. 2-14-0 లు మాత్రమే.
6 సంవత్సరములు గ్యారెంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బల్వ మైన లీవర్
పనిలో లేక వాణ్యమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పు
డే నూతనముగా వచ్చి యున్నది.
కొంచెమైనను వ్యవస్థాగ్రములేక
దా సరియైన కాలక్రమము చూ
పించు వాచి యిదియే, మిగుల
సుందరమైనది. దీని 6 బహుమ
తులనివరం:— (1) వాణ్యమైన
చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన అత్తి
రు సీసా, (3) సర్వాకారమైన
ఉంగరము, (4) గడియారపు గొ
లుసు, (5) వివిధమైన స్టీలునిట్లు
(6) చిక్కులుచూపెడు కంపోను.

దనుచే: ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

జి. ఎల్. వెంకటరమణ అండు కంపెనీ,

నెం. 7, కొత్త వెంకటాచలయ్యర్ సందు, మద్రాస్.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

అటోమిక్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్భేయల వడ్డెంబడిన అత్తరుపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, గువానగలది, చాలకాలము వాడు
యందునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినది. ఇందు మద్దసారము చేర్చబడి
లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
బొట్టను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపులతోట
లోనే సూర్యున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన కేయరకముల
పుష్పములనుండి తయరైన అత్తరు యొక్క సువాసనసభం
చుటకయి అటోమిక్ బహార్ ఇవ్వమని మీదగ్గరనున్న
మెత్తుకపరు నడుగవలయును. వారితావున లేతని మాకువ్రా
యును. చిన్నబుడ్డి విజన 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లబ్బుల తరగతి పెద్దవయస్సా బుడ్డి 2-0-0. ఈయత్తరుతో
మరగట్టెబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-8
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువాకే భరించవలయును.

సోలు ఎకెంటు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ,
185, బామా మసీదు, బొంబాయి.

కుదరాను ఏకెంటు:—మెహత పురుషోత్తం మూర్తి,
నెం. 23, వై. వాబాదు కోడ్డు, పురుషబాదుసమీపం, మదరాసు

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది శుద్ధివికంటి ఒక వనమాళిక. ఇదియే మన పూర్వి
కుల అతిరహస్యపు కౌవధము. దీనిప్రభావము కనుగొన
వలయునన్న రాత్రి పరుండపోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిశములలో దానిప్రభావము కనబడును. నపుంశ
కత్తము పోగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జన్మించి
దుర్బినియోగముచేత మూత్రద్వారములకు సంభవించిన
అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుకంటిది. రక్తమును
శుద్ధపరచి నరములకు పటుత్వమును తేనామునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను నొందలంటి
నాశము చేయుటలో శుద్ధివికంటిది. "సర్వజీవన్" ఇది
ప్రీతి, పురుషులు, వాయిద వృద్ధులు అందరును సుఖయో
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము వశించి
మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

కల దిన్న 1-8 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగబీమ,

16. కృష్ణపు మొనలివీధి, తిరునల్లి క్లబ్, మదరాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

"స్తుతమితిమైన గంగాధరకవి భూర్తటి పంజుల కట్టు
గట్టె, యశులత మాధవీ మహిమ" యని శ్రీకృష్ణదేవ రాయ
లచే క్లాఫింపు బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ మర
రించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును
శుభద్రావిజయ నాటకమునలె ముద్రింప బడినది. ఆంధ్ర
వాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వానిలికొలప
శుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు
కి కాళహస్తికృతినిపటము గలదు.

4౫ము కాళికో 2౦ 1-0-0 భూరికాళికో 1-4-0

అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0 లు
అందు ప్రోత్సహము. శలసివారు

శ్రీ రామకయమందిరము,

తిరునల్లి క్లబ్, మద్రాసు, అని వ్రాయవలయును.

క సూ రి

తేదీ 13 నా. 30-0-0

విషయములకు, కలకాసు, సంధికి, బాలింత
కోగములకు, వాతములకు, చిన్న పేర్లు జబ్బు
లకు పుట్టికె కస్తూరి యుపయోగమైన ముద్ర
సర్వత్ర తేలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కన్న ప్రేయసుగులచేరిను నవసర సమయములందు
దొరకుట దు సరము. మా జిప్సోయండ్ల కస్తూరి,
యందితర వదాన్యము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత
వరకు మాతాప్రసంగి కొనిన వారల కీ విషయము
తెలిసియున్నది. కొనిన వారలకొకటి పరిశీలించిన
నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి
కస్తూరిని గొని మోసపోరు.
అమృతాంజనండ్లపే, 6 తంబుకెట్టిపే, మద్రాసు.

వాతావరణ ప్రితి

1914 నా. నవంబరు నెల 16-న తేది

ప్రదేశములు.	సగటు 10 వేల, ఉదయం 8 గంటలకు ఆంధ్రము	కదిలిన 24 గంటల లో, వీధి ఉష్ణోగ్రత.		వర్షపాతము.	
		ఉష్ణ.	తేలి.	గ్రామము	పట్టణము
కోకాళపురము	29.955	89.575.2	...	58.59	41.60
బాల్తెరు	29.959	87.470.5	...	89.48	93.28
కాకినాడ	29.948	85.769.2	...	29.95	85.32
బండరు	29.947	89.671.2	...	29.86	87.12
గుంటూరు	...	89.667.8	...	25.92	...
పిల్లూరు	29.929	86.669.4	...	81.82	26.12
మద్రాసు	29.916	86.710.9	...	52.65	85.21
కడపూరు	29.922	89.971.5	...	53.12	85.95
కాకతీయము	29.908	88.976.8	...	39.61	81.68
కొలంబా	29.859	89.774.7	0.22	58.45	64.62
తిరువనంతపురము	29.869	85.775.5	...	54.78	55.64
కొచ్చి	29.877	91.077.3	...	108.58	106.94
కలికాట	...	...	...	...	...
మంగళూరు	29.880	90.076.5	...	146.09	125.74
కాంతాయి	29.836	91.279.2	...	81.54	71.68
పూదరావూరు	29.937	85.867.1	...	41.78	29.97
అనంతపురము	...	89.864.9	...	16.70	19.68
బళ్లారి	29.924	91.267.5	...	18.97	18.88
కర్నూలు	29.956	88.766.5	...	26.08	25.82
కడప	29.949	87.669.7	...	25.84	28.54
కొంగువూరు	29.915	81.860.9	...	29.54	38.44
కొడైకానూరు	22.795	64.150.6	...	59.40	46.92
ఉదకమండలము	28.088	66.046.7	...	48.89	48.81
కొయంబతూరు	29.942	85.870.2	...	18.40	18.80
కెల్లూరు	29.948	88.766.4	...	82.52	81.95
కేలము	29.912	85.067.3	...	84.63	86.74
తిరువనాపల్లి	29.916	87.871.8	...	16.85	26.03
పుడుకోట	29.849	86.572.0	...	28.79	28.45
మధుర	28.918	83.074.1	...	28.31	29.52
తిరునక్కేరి	...	...	...	24.81	16.98

వాయుభారము సింహాశ్విన్యమునందు విశేషముగను
బంగారా భారమునందు ద్వీపమునకు ఆస్తియ భాగ
మునకు, బంగారములమును కొంచెమును తగ్గినది. తక్కిన
ప్రదేశములందు మార్పులు బహుస్వల్పము. పోర్చుగీసునకు
సూర్యునండియు, ఆస్తియమునండియు, గాలిమిచ్చును.
బంగారా భారమునకు దక్షిణభాగమున తుపాను వచ్చునట్లు
తోచుచున్నది. తూర్పుతీరమందు గాలి తీరమునండి వచ్చు
చున్నది. దక్షిణపు తీరమందు గాలివేగము ఎక్కువగానున్నది.
పశ్చిమతీరమున గాలి సరిగానీచుటలేదు. ద్వీపకల్పమునకు
దక్షిణభాగమున అల్పపానముగ్రామ ఉండవలసిన సీతకెట్టి
గాన, దత్తమండలములో దిబ్బ తక్కిన ప్రదేశములందు ఉండ
వలసివచ్చినానున్నది. సామ్యముగ నన్ని ప్రదేశములందును
పక్షిప్రభువేడిమి మామూలు సీతమిందియున్నది. తూర్పుభా
గమున రాత్రిలందు ఉష్ణము సమాప్తికి తక్కిన గాన,
తక్కిన వోట్లలో ఎక్కువగాను కలయు.
మలబారులో తేలి ఎక్కువగానున్నది. అక్కడ ఆకాశమున
మట్టి ట్టియున్నది. గాంధారిలో వర్షముకురుతును. సిం
హాశ్వములో మాత్రము కొంచెము కురిసింది.

నోటీసు.

బంగోలు డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కౌన్సిల్
సివిల్ ఆఫీసు 1914 నా. నెం 23 న

వాదలు.

1. మక్కన నాగయ్య,
2. మక్కన వెంకటపతి,
3. మక్కన కోటయ్య,
4. మక్కన సీతయ్య 17 సం. ముయన పై
నందున తల్లి పోషణకర్త లింగమ్మ,
5. కాకుమాని గోపయ్య,
6. కాకుమాని కోటయ్య,

సాకిక్ బంగోలు తాలూకా సర్వేక్షణిపాలెం.

ప్రతివాదులు.

vs.

1. ఉండె రాజాచార్య శ్రీ రాజా వెంగోటి
శ్రీరాజా గోపాలకృష్ణ యాశేంద్రులవారు
జూద్యర్, కె. సి. ఐ. ఇ. పంచహార్
మనసవార్ మహారాజా ఆఫ్ వెంకటగిరి.
2. మె. స్వామినాథ పూడ్డు,
1లో ప్రతివాదిగారు వెంకటగిరి.
2 ప్రతివాది బంగోలు.

వైసచేష్టి వాదలందరు తమతమ సర్వేక్షణిపాలెం
గ్రామములకు తక్కిన అందరికీగాను సదరు సర్వేక్షణిపాలెం
గ్రామములోని మక్కన రామదాసుకుంటకు తమ హక్కును
స్థిరపర్చుకొని ప్రతివాదలు దానిలోనికి రాకుండా నుండగ
లందలకై కాశ్యత్ యిక్తాక్త దయచేయవలసిదిగాకొరి
సదరు దావా దాఖలుచేసి ఉన్నారు. కనుక యీసంగతి
యీకోటిను మూలముగా తెలియచేయుటయ్యెడిది.

4-11-14 వాయిదా 18-11-14

మిట్టదొడ్డి వెంకటసుబ్బారావు,
వాదలనకలు.

నోటీసు.

బంగోలు డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కౌన్సిల్
సివిల్ ఆఫీసు 1914 నా. నెం 23 న

వాదలు.

1. మక్కన నాగయ్య,
2. మక్కన వెంకటపతి,
3. మక్కన కోటయ్య,
4. మక్కన సీతయ్య 17 సం. మైసరయ
నందున తల్లి పోషణకర్త లింగమ్మ,
5. కాకుమాని గోపయ్య,
6. కాకుమాని కోటయ్య,

సాకిక్ బంగోలు తాలూకా సర్వేక్షణిపాలెం.

ప్రతివాదులు.

vs.

1. వెంకటేశ్వర కృష్ణారెడ్డి,
2. వెంకటేశ్వర యల్లమందారెడ్డి,
3. వెంకటేశ్వర ఆదిరెడ్డి,
4. వెంకటేశ్వర కృష్ణారెడ్డి,
5. వెంకటేశ్వర రామారెడ్డి,
6. వెంకటేశ్వర కృష్ణారెడ్డి,
7. వెంకటేశ్వర చిన్న వెంకటేశ్వర,
8. యలము వెంకటస్వామి,

సాకిక్ బంగోలు తాలూకా వెంగుమక్కపాలెం.

వైసచేష్టి వాదలందరు తమతమ సర్వేక్షణిపాలెం
గ్రామములకు తక్కిన అందరికీగాను సదరు సర్వేక్షణిపాలెం
గ్రామములోని మక్కన రామదాసుకుంటకు తమ హక్కును
స్థిరపర్చుకొని ప్రతివాదలు దానిలోనికి రాకుండా నుండగ
లందలకై కాశ్యత్ యిక్తాక్త దయచేయవలసిదిగాకొరి
సదరు దావా దాఖలుచేసి ఉన్నారు. కనుక యీసంగతి
యీకోటిను మూలముగా తెలియచేయుటయ్యెడిది.

4-11-14 వాయిదా 18-11-14

మిట్టదొడ్డి వెంకటసుబ్బారావు,
వాదలనకలు.

సానిక వార్తలు.

ఉద్యోగములు. — కృష్ణాజిల్లా అసిస్టెంటు కలెక్టర్
కొంగారయిన ఎఫ్. హెచ్. నెన్నెకు. ఎ. సి. ఎన్ గారిని
ఉత్తరగూర్కాడు జిల్లాకు బదిలీయించిరి.

రాయచోట హోరీసు హైస్కూలు: —
ఈ స్కూలు మండలములో కొన్ని మార్పులు చేయుటకు
గవర్నమెంటువారు 2,175 రూ. స్వముల విరాళ మొసంగిరి
తెలియచున్నది.

వైసిడెన్సీ కళాశాల విద్యార్థుల సంఘము: —
“స్వపరీక్ష, జీవితమును దాని ప్రాముఖ్యము” అనువిషయమును
గురించి ఆకాశాలయంజే కేపుసాయంకాలము 6-15 గంటల
పరీక్షా కేంద్రముగా రుపస్థాపించెదరు.

శ్రీ వైసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు: — చీఫ్ వైసిడెన్సీ
మేజిస్ట్రేటు గారయిన ఎ. ఎ. డి. బద్దగారు నెలపుమీద సీమకు
పోవుచున్నారు గావున ఎక్కువసేపాసేను కోర్టువద్ద, ఆకోర్టు
వద్దందలి వారందరునుగూడి నిర్ణయించుదయమున ఫోటో
గ్రాఫీ తీయించుకొనిరి.

సచ్చయ్యప్ప కళాశాల, వేదాంత విద్యార్థుల
సంఘము: — ఈ సంఘము తరఫున “విశ్వాద్యైత్యవేదాం
తము” అను విషయమును గురించి పచ్చయ్యప్ప కళాశాల
యందు కేపు సాయంకాలము 6-గంటలకు లాకాలేయందలి
జి. రాజగోపాలాచారి ఎస్. ఎ. డి. ఎల్. గా రుపన
సించెదరు.

ఇరువది తొమ్మిదవ దేశీయ మహాజన సభ: —
భూశేఖరవాడ వాసుగారు రాజోపు దేశీయ మహాజనసభ
కన్యానాధిపత్యము వహించుట కంగీకరించిరి. ఈ సభకు
వాలంటరులుగా నుండగోరువారందరూ ఆహ్వానసభాకృష్ణు
నకును కార్యదర్శకులకును గాక, తిరువల్లికేట్టి వైద్యశాలను
నెం 17 న స్వహామలో నుండు గా. వి. ఎస్. ప్రతివాసకా
శ్రీ గారికి వ్రాసికొనవలయును.

ఒకగొప్ప ప్రమాదము: — కడపకు క్రవారము
నాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు జార్జిటవును కొత్తవాలు
చాచడి బజారువద్ద మాణిక్యమును బండిలోలువాడికడు తన
బండిలోనుండి కొన్ని పప్పుబస్తాలను దింపుచుండగా, ఒకబస్తా
జారి భగ్గులింగమును ఒకకిల్లవానిమీద బడెను. వానినయస్సు
15 సంవత్సరములు. వానికి తుడిచేయమీద చాలగానయము
తగిలినవి. వీనిబంధువు ఆస్పత్రికి తరలించి. ఆతరువాత
ఆసుపత్రికి తీసికొనివెళ్లెను.

మోటారుబండి ప్రమాదము: — కడపకు ఈ
క్రవారమునాడు సాయంకాలము రావంతయ్యకు అను
పచ్చయ్యప్ప కళాశాలావిద్యార్థి జార్జిటవును మారుగొడ్డు
గుండ వైపునుండగ గవర్నమెంటు హాల్నుకును సంబంధించిన
ఒక మోటారుబండి ఆహ్వానమున వచ్చుచు ఆతనికి తగిలినది.
కొంచెము గాయములు మాత్రము ఆతనికి తగిలినవి. ఆతరువాత
ఆతనిని జనరలు ఆసుపత్రికి తీసికొని వెళ్లిరి. శ్రీగవర్నరుగారు
శనివారమునాడుదయమున ఆసుపత్రి చూచుటకు వైద్యుడు
ఈతనినిగూడ చూచిరి.

పోలీసు బహుమతులు: — సాక్షియను ఆర్మీ
క్రిమినల్ నెట్టిమెంటుకేసులో బాగుగా పనిచేసినందుకు
మెచ్చుకొని సర్వేయ్యక్తురు ఎ. వి. స్వామినాథ ఆయ్యరు
గారికి 25 రూపాయలును, హెడ్లక్లాస్సులు చొక్కలింగము
గారికి 10 రూపాయలును, అల్లూబాబు, నారాయణస్వామి
అను నిర్దరు క్లాస్సులులకు చెరి 5 రూపాయలును,
బహుమానములుగానిచ్చుటకు పోలీసుకమిషనరు ఎఫ్. ఆర్మీ
మేజిగారు రంగీకరించిరి.

పీసాపురములో మహమ్మదీయ సభ: —
ఈ నెల 7-న తేదీన పీసాపురము, ఆర్. సి. హెచ్
హైస్కూల్ హాలులో హాస్నిబర్ అసిస్టెంటు ఆఫీసరు
నాథమున మహమ్మద్ గాలిఫ్ సాహెబ్ గారి యాధి
పత్యముక్తంద మహమ్మదీయుల రాకక్షేత్రం దేవుడు వొక
మహాజనసభ జరిగింది. అతీవనావ్యుప్రేమ అతీవ్యక్తిగారును,
అతీవనావ్యుప్రేమ అతీవల్ సూఫర్ గారును, ముక్తియకారణ
యన్తమునకు పోయిందరు వి. కరెంటి దాక రావచ్చు చెను
గుంటు సూఫరును మన ప్రభుప్రభువు మొదలగు రాజ

కానీ ఆమెను దొంగలబందీ ననుసరించి ఒక జాల్మానా
పట్టణ పాత్రుడై యున్నాడును అందుచేతనే కార్యము 10 వ
సార్వత్రిక సమవరణ సభయందుగా నాడు చేపట్టినవేదలను అతడు
చేపట్టిన సమవరణి జాల్మానా పట్టణబడుటకును, ఆ సా-
మవరణి ఫిర్యాదు గర్భ సమవరణికును నూత పాత్రుడ
నాడు.

కొద్దు వ్యవహారములు.

మదగాను హైకోర్టు

న్యాయమూర్తి యాసాన నిర్ణయములు.

ఈవారమున హైకోర్టులో నీక్రింది నిర్ణయములు

నడుపించి పనులు నిర్వహింపబడును.

ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారును, న్యాయమూర్తి శేషగిరి అయ్యగారును, ఒకకోర్టులోను, న్యాయమూర్తులు శంకరనాయక్, సైక్సర్ గారులు పటియొకకోర్టులోను మొదటి ఆఫీస్ లను విచారించుదురు. న్యాయమూర్తులు ఎయిలింగు, కుమార స్వామిరామస్వామిగారులు రెండవ ఆఫీస్ లను, క్రిమినల్ శేసులను విచారించుదురు. న్యాయమూర్తులు బిల్లక్లీల్, రెహమాన్ గారులు రెండవ ఆఫీస్ లను, మిసలేనియన్ శేసులను విచారించుదురు. న్యాయమూర్తులు సదాశివయ్య, హాసే గారులు మొదటిరెండు కోర్టులను రెండవ ఆఫీస్ లను విచారించుదురు. బుధవారము నాడు న్యాయమూర్తులు సదాశివయ్య, హాసే గారులు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగను, క్రిమినల్ రెండవ కోర్టుల సదాశివయ్యగారు మాత్రమును అడ్మినిస్ట్రేటోరీ కోర్టులో పనిచేయుదురు. తేల్వలుగారు పోషవారమునాడు ఇక్సాన్ కోర్టులోను, సంగళిలభవారములు ఇన్వ్యా(సారాంశముల నిర్ణయించు) కోర్టులోను, క్రిమినల్ కోర్టులలో హైకోర్టులోను పనిచేయుదురు. ఈ యేర్పాట్లప్రకారము హాసేగారు గురుకుప్రవారములలో కొద్ది కుర్రాని యేర్పడుచున్నది.

సెషన్సు విచారణ.

[న్యాయమూర్తి: శేషియరగారు]

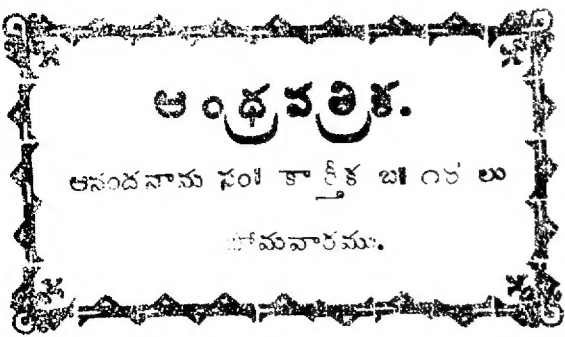
బ్యాటల్ ఫైట్ ఖానా కేసు.

ఎరుకలపై సాక్షులు (గత సంచిక కేసులు):— మూడవ మద్యం వ్రాసిన నాలుగు రైతలుల నామె నాచేతి కిచ్చి మొదటి మద్యం కిచ్చుని కోరెను. మొదటి మద్యం తేలును చదివి ఒక్కొక్కప్పుడు పారచేయెను; ఒక్కొక్కప్పుడు నా చేతి కిచ్చును. నేను వారి నెత్తునాని భద్రపరచి తిని. మొదటి మద్యం వ్రాసి మూడవ మద్యం కిచ్చి పంపిన రెండు ఉత్తరములును మూడవ మద్యం నా చేతికిచ్చి చింపి చేయు' మనెను. కాని, మూడవ మద్యం సామీద నేనైన నేరములను మోపునెడల అవి నాకు అనుకూలముగ పనికి వచ్చు నను తలంపుతో వానిని నేను భద్రపరచితిని. వారెవరు నుండి నేనైన వెకమును లాభము పొందవలయునను ఉద్దేశముతో నేను వానిని భద్రపరచలేదు. కాకినాడలో నుండగా, మొదటి మద్యం పిలుచుకొనినప్పు నిమిత్తము మూడవ మద్యం నన్నొకపర్యాయము పిలుచుకొని పంపెను. నేను కాకినాడకుం దొకసంవత్సర కాల ముంటిమి. ఈ నిందలకల కాకినాడవద్ద సుదరాసు చేరవలసి వచ్చెను. నేను మదరాసు చేరిన పిమ్మట నుమా రివడకోర్టులకు పిమ్మట నేను మొదటి యిద్దరు మద్యంలను మదరాసులో చూచితిని. వారోడ దొరసామి ఆచారిగూడ నుండెను. మొదటి మద్యం నా కొక యుత్తరము వ్రాసియుండినందున నే నాతని చూడపో తిని. తా మెదో వ్యాపార విషయమున మదరాసు నకు వచ్చినట్లుల మొదటిమద్యం చెప్పెను. మూడవమద్యం కిచ్చుటకై మొదటిమద్యం నాచేతి కొక యుత్తరము నిచ్చెను. నే నటులనే దానిని మూడవమద్యం చేతికిచ్చితిని. వెంకటేశ్వరసోదరియింటిలో నొక్కపర్యాయమును, మూడవ మద్యం యింటిలోనే రెండుమూడుపర్యాయములును మొదటి మద్యం మూడవ మద్యం చూచెను. మూడవమద్యం పక్షమున నేనువెల్లి మొదటిమద్యం నొకపర్యాయము పిలుచుకొని వచ్చితిని; మూడు పర్యాయములు నొక్కపక్షము, ఆహారపదార్థములను మూడవ మద్యంవద్దనుండి మొదటి మద్యం కిచ్చి తినినానో యిచ్చితిని. ఖాసీబరగుటకు మూడుకోర్టులకు పూర్వము రాత్రి 9 గంటలప్పుడు మొదటి మద్యంయొ, రెండవమద్యంయొ చనిపోయిన యామె (నిర్భివిభూతి నాయకి) యింటికి వచ్చిరి. మూడవమద్యం నాద్వారా నాకిక కరుణపంపి ప్రార్థించగా, వారు వచ్చిరి. రాత్రి 9 గంటలకుండునా వారిని నన్నును యామె నన్ను కోరెను. అటు, అటువర గంటలకు నే నాసమాచారము చెప్పితిని. వారు 9 గంటలకు రాగా, వారయ నేను కలిసి మే మందరమును చనిపోయిన యామె యింటికి వెళ్లితిమి. మొదట ఏర్పాటుచేసికొనిన మేంకు నేను శ్రేణియార్ ఆంగడి వద్ద వానిని చూచి నాతో కలిసికొంటిని. వా రెండులకు పిలువబడినో నే నెఱుగను. మే మయింటివద్దకు వెళ్లిపప్పు జికి మూడవమద్యం మరుగుదొడ్డి తిలుపు తేరచియుంచెను. మొదటిమద్యం తిన్నను మొట్టమొదట శాశిలిక వెల్లి; వారివెంటనే నేను వెళ్లితిని. పిమ్మట, మూడవమద్యం రెండవ తిలుపు తేరచెను. మేముముగ్గురము హాయిగా నా నుమారు సావుగంటకాలముంటిమి. నేనును, మొదటిమద్యం యయొ భయపడితిమి; రెండవమద్యం ప్రార్థిపించెను; మేము వెతుకుతొగి మామాధులములకు వెళ్లిపోతిమి. చురునాడు కూడ మొదటి మద్యం ల నిద్దరిని రిండిని చెప్పటకు మూడవ మద్యం నా కనుజు నొసగెను. వా రిరువురును వచ్చిరి; ప్రక్కయింటి విధియును మీద నొక బ్రాహ్మణుడు కూర్చుండియుంటిమి. నా ను నుందరమును నుమాలు 11 గంటల లప్పుడు వెళ్లిపోతిమి. నా నాడుదయమున మరగాయలొకరు నేను బహుశును నేను

చుండగా, అప్పారావును (మొదటి మద్యం) పిలుచుకొని రమ్మరి అలమేలు (మూడవ మద్యం) చెప్పెను. అప్పుడు నేను అప్పారావును చూడబోయితిని. పిమ్మట 9 గంటలకు అప్పారావును పిలుచుకొనినప్పుడు మూడవ మద్యం నన్ను మరల పంపెను. నీ నిమిషములకు పిమ్మట అప్పారావును, వరాహులును వచ్చి మూడవ మద్యంయొ మట్టాడి. ఆ సంభాషణ దేనిని గుఱించియే నేనెఱుగను. ఆరాత్రి 9 గంటలకు నేను వారిని బహుళలో చూచితిని. మరుగువెరటిలకు తీసియుంచబడెను. అలమేలు రెండవతలుపు తీసెను. ఇంకొక అగంటవేపు అయినపిమ్మట రెండవను; ఇచ్చటనే నాండు దేసెను; భయపడవలదని యభయ మొసగెను; అగంటకాల మైన పిమ్మట మొదటి యిద్దరు మద్యంలను నొకరికి వెల్లి; “నిన్ను కులభముగ గుర్తించుదురు; నిచటనే నాండుము; ఆ వితంతువుకందల్లో ముట్టుపొడి చల్లి, కాళ్ళపేసులు కట్టి, పిమ్మట నిన్ను పిలిచెదను; అప్పుడు నన్ను పిలిచి వారు నన్ను అచ్చటనే వదిలివెట్టిరి. నేను హాయిగా నానో యుంటిని; ఆ వితంతువు అరచటను వింటిని; రివ్వుల నొకరికి వెల్లితిని; అప్పారావు ఆమెకాళ్ళను పట్టుకొనియుంటిమి; వరాహులు ఆమె టొమ్ము మీద కూర్చుండి యుండుటను చూచితిని. అలమేలు దీపపు వలికి దించెను. ఆమె (చనిపోయిన యామె) యొక్క చేతులను పట్టుకొనుచు వరాహులు నాతో చెప్పగా, నేనటులనే చేసితిని. వరాహు లొకకత్తితో నామె మెడ కొనెను. నేను ఎచ్చట నుంటినో అచ్చటనే నిలబడియుంటిని. అప్పారావు, వరాహులు, అలమేలు, వీరు వెట్టెలను, ద్రావల్లను, మొదలయిన వానిని వెదకి నగల నన్నిటిని తీసికొనిరి. వరాహులు నాను కొనినపిమ్మట అలమేలు ఆవితంతువు తలక్రింది దింగ్రా నుండిన బీజములను తీసి అల్లయిరాను తెరచెను. నే నొక సంభవవద్ద కూర్చుండియుంటిని. అప్పారావును, వరాహులును, అలమేలును, నగలను నొక్కమును తీసికొనిరి. వారు ఆగ్రా నాడులకు తీయుచుండగా, నే నూరక చూచుచుంటిని. అప్పుడు ఆవితంతువుభగీరమన ప్రాణముండెనో లేదో చెప్పజాలను. సవరములతో నిండియుండినవెట్టి గంధపుగిన్నె నొకటిగూడ వారుబయటికి తీసికొనిరి. అప్పారావును, వరాహులును ఆభరణాదులను తమగుడ్డలలోనుంచి కట్టుకొని తీసికొనివెట్టిరి. అప్పారావు అలమేలువరించిన నగలను కూడ తీసికొనెను. పిమ్మట, వారట్లుచేసినయెడల, ఎవరోకొంగలువచ్చి యాంధ్రుల కృత్యము చేసిపోయిరిని ప్రజలనుకొందరిని ఆమెను నెహ నొసగెను. తాను వెట్టెటకుపూర్వము అప్పారావు నాచే మూడుసవరముల నుంచి నీవువెల్లిపోవుటకును ను ఆమె చేతులను కాళ్ళను కట్టిపోవుమని నాతో చెప్పెను. వరాహులు చేతిమీదను, నాచేతిమీదను కొంకరక్తముండెను. బయట వెట్టెటకు పూర్వము వరాహులు ఆగ్రా యి వద్ద తనచేతులను కడిగికొనెను. అప్పారావును, వరాహులును వెల్లిపోయినపిమ్మట నేను నాచేతులను కడిగి కొంటిని. నా కువ్వాలమీదను, బ్యాకెట్మీదను, కత్తిరక్తముండెను. నే నారెంటిని ఒక్కటిగ మూటకట్టి, గూముట నాయింటి బావిలో బడవైచితిని. పిమ్మట అలమేలు పడకమీద నుండి యొకగుడ్డతో నామె (అలమేలు) కాళ్ళ కట్టితిని; ఒకరప్పటితో నామెచేతులనుగూడ కట్టితిని. నామెచేతులను, కాళ్ళను కట్టినప్పుడు ఆమె బాకిలి పడకకును మద్య పండుకొనియుండెను. ఆసిలిలో ఆమెవచ్చి నేను వెల్లిపోతిని. ఈ ఖాసీగంధపంతుయొ బయటనుండగా, నడవలో నొకజిల్లవాడు పండుకొని నిద్రపోవుచుండెను. కిక్కి నాకలిగుండ నేను యింటికి వెళ్లితిని. నేను యింటికి వచ్చుచుండగా, వీధిలో నొక కాక్ డ్రైబిలువెళ్ళుట కెఱిచెను. నీ వెరవని యాతడు నన్నడిగెను. నేనింటివాడనెయ్యి నన్ను కాక్ డ్రైబిలు వెళ్లిపోయెను. నేను మరల యింటిలోకి వెళ్లి, కొంతసేపచటనుండి, మరల యిల్లనవలి వేంకటేశ్వరగారు చేరి, వారు పండుగదిలోనే నేనును పండుగిలో ముడుదయమున రాత్రి యెవ్వరో దొంగలు యింటిలో ప్రవేశించి చిన్నపప్పువచ్చి వెంకటేశ్వరగారితో చెప్పెను. ఆ దండటిక వెళ్లెను; నేనును వెంటనే వెళ్లితిని. బోటీసువాని టికి వచ్చి 9 గంటలకు నన్ను రెప్పచేసిరి. నేను బోటీసువానికి కొన్నిసంగతులు చెప్పి, వానిని, అప్పారావు, వరాహులు, ఉండినయింటికి పిలుచుకొనిపోతిని. కాని, వారికి ఆ దండ లేదు. పిమ్మట నేను బోటీసువానితోగూడ తిరువెళ్లి, జిల్లా దొరస్వామి ఆచార్యునునాతడు వనియ నుండిన వెళ్ళెను. అప్పారావును, వరాహులును ఆయింటిలో నుండిరి. వారెప్పుడు నగలను కరెనించుచుండిరి. వారు నగలను కొనించుచుండినట్టి కమ్మటిగిలో దొరస్వామిఆచారి కరెనించుచుండెను. బోటీసువా గానగలను తిమిశము చేసి, వారు ఆ చనిపోయిన యామెచేరముమీదికిగల నేల యాహరిందకో నేను చెప్పలేను.

చనిపోయిన యామెయిల్లవదలి వెళ్లినప్పుడు వరాహులు ద్వి కత్తిర, బ్రాణము, కత్తియు నుండెను. (దేవదాసు నా ప్రక్క లకు బాబుగా) అలమేలు తిరువెళ్ళెను. నే నెఱుగినది, పసితనమునుండి నే నామె నెఱుగదను. ఆమె నన్ను అన్నాయని పిలుచుట కలదు. నే నామెను సోదరు లొకరిని వేంకటేశ్వరగారివద్ద కొలుకనుచుటకు పూర్వము నేనెన్ను వద్దను పనిలో నుండలేదు. అతనికి నన్నెన్ను పిలిచెను. నేను వెళ్ళెను. నే నాతనిని బహుళలో చూచితి; నలుగురు యెమియం చేర మాడకయే వారికొలుపులో చేరితి.

తాకు మంచికాలమువచ్చినప్పుడు నాకు వెండ్రిచేయించుటల ఆతడు నాతో చెప్పెను. నేను నాలుగు రోజుల కొలువులో నుండితిని. ఆకాలములో నే నాతనిని నాకు వెండ్రిచేయింపుదని యడుగలేదు. అతడు నన్ను చాలాసేపునో నాద నించెను. నాతోను చాలసమృత్తము గలిగియుండెను. ఇప్పుల కగా నాతడు నాచేతి నొక మిచ్చుచుండెను. నే నాతనికి నొకసో కొక్కలు చెప్పచుంటిని. ఇంటిభిక్షులకుగాను అలమేలునాకు నాచేతికి కొక్క మిచ్చుటకలదు. నేను త్రాగుట లేదు. నుమారు నాలుగు రోజులందు చిత్తూరులో నుండగా నేను నాభ్యాస మలపడెను. నేను పాకాలలో నుండగా, అలమేలు అక్రమముగ ప్రవర్తించుచున్నదని యెఱింగితిని. అతని భార్య ప్రతనను గుంచి నే నన్ను వేంకటేశ్వరశ్రేణిగారి నో చెప్పలేదు. పాకాలలో నలమేలుతో నానుసాంత్వము గలిగియుండిన రణయ్యశ్రేణి వేంకటేశ్వరశ్రేణికి బంధువు; కాబట్టి, నలుమరు వారియింటికి కమ్మచుండు కనుక వారి యక్రమసాంత్వ మెప్పుడు ప్రారంభించెనో చెప్పట కలవిగాదు. ఈపని తొందరి నే నలమేలుతో మంచివాటలు చెప్పితిని; కాని, యామెను చివాట్లువెట్టలేదు. మేము కడివాడకు వెళ్ళినపిమ్మట మూడునాలుగు నెలలకు అలమేలును, అప్పారావును ఒక్కటిగ మాట్లాడుచుండుట నుండిరి. ఈసాంత్వము వారు కాకినాడ వదిలువరకు అటూరినె యుండెను. మేము కాకినాడ వదిలుటకు పూర్వము నెలనాడు వదిలుటయెయ్యమై వేంకటేశ్వరశ్రేణితో చెప్పితి; కాని, అప్పారావు అలమేలువద్దకు వచ్చుటను పోవుటను గరించి యెమియం చెప్పలేదు. అప్పారావు, అలమేలు వీరి మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల నందింపు చుండినందులకు వారు నిష్పార్శ్వగ నేమియు నాకిచ్చుచుండలేదు. వీరిద్దరి మధ్య నే నెన్నెయుత్తరములను అందిచ్చుటతో చెప్పలేను. నేను కాకినాడలో కాపురముండిన యింటి యజమానుని కొ ముగుడిగూడ వారివధ్య బాలుల నందిచ్చుచుండెను. కాకినాడలో ఓ రొండొగులకు వ్రాసికొనిన యుత్తరములలో నే నొకటి రెండు ఉత్తరముల నుంచుకొని యుండెచ్చును. ఈ దాదాలో దాఖలుకాబడిన తేలులు ఎచ్చట వ్రాయబడినవో, పాకాలలోనో, కాకినాడలోనో, మదరాసులోనో నిష్పార్శ్వగ చెప్పలేను. నాకు చదువు రాదు. ఈ బాలులలో దేని నందుగాని ఒక్కగీటునైనను నేను చదువలేను. కాకినాడలో అప్పారావువాయటను పలుమారు చూచియున్నాను. వారికొప్పుకుగల సాంత్వమును నిదర్శనపూర్వకముగ చూపుచున్నట్లు నే నీబాలులను వెట్టివెట్టితిని. కొద్దివ్యవహార మేది నాకు బాగునని నే నెదురుచూడలేదు. ఏదో కాణముచేత నేను ఈబాలులను వెట్టివెట్టితిని. దాచియుండుటకని నే నీశిఖయనిగాని, ఆలేఖయనిగాని యెర్పరచలేదు. దొరస్వామి ఆచారి వేంకటేశ్వర శ్రేణియొత్తరముగూడ దీసికొని వెళ్ళలేను. కాకినాడలో అలమేలునకు సంగతమునెప్పు గురు వొకడుండెను. “అరువుగారు” అని అతడు పిలువబడు నుండెను. నాకు యిప్పుడు చూపబడినబాలు ఆ గురువుగారి నే వ్రాయబడినది దీని నాకు నాచేతి కిచ్చెను. దీనిని నేను భద్రపరచి యుంచినంతల కేమియు ప్రత్యేక కారణము నేను ఎఱువక మదగానునకువచ్చిన రోజునకు ముందునాడు నేను వేంకటేశ్వర, అలమేలు, వీరితోడ చెప్పపురచేరితిని. అప్పారావు తనబాలులో కొన్నిటిని నాచేతికిచ్చి చింపి చేయు మనెను. నే నాని తేలులను దొంగిలించలేదు. అప్పారావునకును, అలమేలు నకునుగల అక్రమసాంత్వములను నా కేదెనను చెరుపు కలుగవచ్చునని భయపడుచుంటిని. కాని, నుటిచెరుపు కలుగనో నాకుగోచరమైనదిగాదు. అలమేలు వ్రాగించగా, అప్పారావువేరటికి నేను రెండు బాలులు వ్రాయించితిని. వారిని గద్దురువెట్టివ్రాసెను. ఆయుత్తరములలో నాలలను నన్ను గడిచి యాబాలులలో వ్రాయబడిన నేమో యిన్నాన్లయినపిమ్మట నిప్పుడు చెప్పబోతున్నాను. ఈ విషయములలో గాబులు వ్రాయబడినపుడునూడ నాకు భూప కిములేదు. (ఇది అప్పుడుంటి వెల్లముని న్యాయమూర్తిగారినిరి.) కాకినాడలో నాకు అప్పారావుతో స్నేహము గలను; నరసామిఆచారితో పరిచయముమాలిమె యుండెను. అప్పారావు తాను మదగానునకు వచ్చినపిమ్మట నా కొకయుత్తరము వ్రాసెను. దాని నేను భద్రపరచలేదు. ఆబాలులో అలమేలునకుగూడ నలావార ముండెను. ఆబాలు తిపాలులో వచ్చెను. దానిని నుపివేసిటుల నాకు భూపకము. అతని వద్దనుండి యాబాలు నా కిచ్చినపిమ్మట వేంకటేశ్వరశ్రేణి అతని అప్పారావు, కాకినాడకు వచ్చిపోయెను. (వై మాటకు విశ్వసయము, అప్పారావు మదరాసు చేరినపిమ్మట గాక, నాకుకూరునుండి తనకు ఉత్తరమువ్రాసినంతల ఎదుకెప్పు చెప్పెను.) ఈబాలు నాకు చేరనాడు. నేను అందులోను నుంచుండిన చిరువామూల యింటికి వెళ్లితిని; అప్పారావు లేదని యెఱిగితిని; నుఱునాడు మరల వెళ్లితిని; అప్పారావును చూచితిని. అప్పుటికి వచ్చియుండెను. నేను అప్పారావును చూచుటకు పూర్వమే వేంకటేశ్వరశ్రేణి తా నాతనిని (అప్పారావును) చూచినట్లుచెప్పెను. మదరాసులో అప్పారావు లేనందున తన వెంకటేశ్వరశ్రేణి యింటికి పోవు వెలుదూరమునానిక ముచ్చుకొనెనని నేను వెంకటేశ్వరశ్రేణి గారితో చెప్పలేదు. అప్పారావును గుండిదగ్గర చేరిపోయిన కదవిని వెలుగునెంకగా నాతో చెప్పి హెచ్చుకొనెనని. అలమేలు అప్పారావు యే ఆహారపదార్థములను పంపిన సంగతిని నేను వేంకటేశ్వరతో చెప్పలేదు. అలమేలు చెప్పవద్దనెను

రాబర్టు ప్రభువు.

నిన్నటి వాస్తావలో నాంగ్ల సామ్రాజ్యమున కంతటికిని, సొనులో ముఖ్యముగా హాయిదవ భూమికి మహావిమాదకమును వార్తయొకటి కలదు. మొదట మూడు మాటలతో వార్త ముగిసెను. రాబర్టు ప్రభువు కీర్తిశేషుడయ్యెను. అనువాక్యము వినవచ్చుటతోడనే చదువరు లొక విధముగా జలదరింపునకు పాత్రులయి యుందురనుటకు సందేహములేదు. అంతకు నొకటి రెండు దినములకు ముందు రాబర్టు ప్రభువు తాను ముసలివాడయై యుద్ధరంగమున నిలువలేనివాడైనను తన యల్లారు మున్నగు సైనికులను దర్శించి వారికి తనయమృత తుల్యముగా వాక్కులచే ప్రోత్సాహ మొసంగి రాబోయెనను వార్త ప్రకటితమయిందెను. అట్లుండ నీ రెండవ వార్త వెళ్ల పిడుగువలె కాన్పించె ననుటకు సందేహములేదు. తరువాతివార్త చీపిడుగునకు కారణములు నిర్వచించనవలసివి. అతడు ప్రాంసు దేశమునందలిచరిత్ర తట్టుకొనలేక న్యూమోనియా వ్యాధికిలోనై యంతటితో జన్మయాత్ర ముగించి నట్లు స్పష్టమయినది. అతడు భౌతికముగా జీవయాత్ర చాలించికొనినా డని చెప్పవచ్చునేకాని కొంచె మాంతరంగికముగా మానవుని జీవిత చరిత్రమును పరిశీలించి చూచినయెడల నాతడు నిజముగా చిరంజీవి యని వచింపవలెను. మొదట సాధారణయుద్ధభటుడుగా జేరి క్రమక్రమముగా మద్రాసు సైన్యనాయకుడై హైందవ సర్వసైన్యాధిపత్యము వహించి మొత్తముమీద ఈ దేశమున 42 సంవత్సరము లుద్యోగముననుండి దక్షిణాఫ్రికా బోయరుయుద్ధమున సర్వచమూపతియై జయమందుభిని మ్రోగించి తుదకు నాంగ్ల సామ్రాజ్య సైన్యములకు సర్వాధికారియై నెగడిన మహాస్వశక్తియుతుడు లోకమున నెంతటి కీర్తికి పాత్రుడు గాడు? ఆంగ్లసామ్రాజ్యము తీవ్ర సంగ్రామమున తీర్ణగతి మునిగియుండు నడ తానెనుబడి రెండవవార్త యయ్య మధ్యమానమున యుత్సాహముతో యుద్ధకార్యాలయమున నుండి సైన్య సన్నాహముల జేయుచుటయం దుత్తమ రితిని తోడ్పడుచుండిన మహాదేశభక్తుని నెవ్వరు మఱవగలరు? ఎంతవదలి పండినను ఎన్ని బహుమానములకు పాత్రుడైనను ముదిమి తన్నెంత వైకొనినను తన యనురాగమునకు నర్హులగు సామ్రాజ్య సైనికులపయినే భ్యాన ముంచి తజ్జోర్జితముతో వారినిజూడ బయలుదేరిపోయి వారి మధ్యమున ప్రాణములువదలిన మహాస్వార్థత్యాగికి మృత్యు వెక్కడిది? రాబర్టు ప్రభువు నిజముగా తనసైనికుల ప్రక్షాళననయిండి కనువిప్పిచూడని చూపుచేతను విజయపు వెరచి పలుకని వాక్కుచేతను, వా ముందటికంటె వేయి ముందులు బలముగా ప్రోత్సహించుచున్నాడు. ఆద్యక్షముగా తన బలముచే వారి నావేరించి విజయమునకు నడుపగలడు. అట్టిమహావీరుని కీర్తియనమే కదా శాంతిదము! తనయొకమున నుద్భవించి జీవితము నందలి యెక్కువ భాగమును తనవద్దనే గడపిన అట్టి వీరపుత్రుని స్మరించుకొని హాయిదవభూమి ఆంగ్లసామ్రాజ్యముతోకూడ న్యాయమగుగర్వము

నందుచున్నది; ఆంగ్లచతువులతో త్రిశోక్తి హృదయ కమలములచే సత్కరించి రాబర్టు ప్రభువుయొక్క యాత్మకు శాంతి యగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నది.

మధ్యరంగమున యుద్ధము మహాసంకులముగా జరుగుచున్నది. మరల జర్మనులు తమసైనిక నికాయములను తండ్రి ప తండములుగా మిత్రమండలి వారిపైకి కుప్పించుచున్నారు. మహా సాహసము లో పైబడి యొక్కపైట్టున హుమ్మని తొలవచేసి కొన జూచుచున్నారు. కాని మిత్రమండలి సైన్యములదాగ్ధ్యమును తీర్మానమును అసామాన్యములు. ఒక్క నిమిషమున మిత్రమండలి వరుసను మూడు స్థానములలో జర్మనులు పగుల తీయగలిగిరి గాని అదేతృటిలోనే మరల వెనుకకు పోర్లవలసినవారైరి. స్టాండర్టులో అనగా దక్షిణ పశ్చిమ బెల్జియము లోని యుద్ధశ్రేణి పొడవనై విశేషముకానందునను మిత్రమండలివారు తగిలిన ప్రేటును బహుసూక్ష్మముగా తటాలున త్రిప్పుగలవారగుటచేతను జర్మనులు వేలకొలది సైనికుల నాహుతి యిచ్చినను ఫలమంద లేకున్నారు. డిక్సుముడేపల్లె ఈసరుకాలువ కుడిగట్టున నొకమూలలోనున్నది. దానిని సంరక్షించుకొనుటకంటె వడలుకొనుటయే మేలట. అట్టి డిక్సుముడెను స్వాధీనము చేసికొనుట తప్ప మరీ వారుచేయగలిగిన దేమియు లేదు. వారినిరంతర ప్రయత్నములన్నియు భగ్నములగు చున్నవి. మిత్రమండలివారికి జననప్త మెక్కువగా నగుచున్నదనుట నిజమేయైనను దీని కెన్ని యో రెట్లు జర్మనులకును నగుచున్నది. దక్షిణమున ప్రాచీనముగా ఎయినువరుసలో నక్కడక్కడ మిత్రమండలివారే యనుకూలములందినారు. నావికాయుద్ధమున జర్మనీకి నష్టములు తెలియవచ్చినవి రెండు సముద్రాంతర్గాములు పోవరుజలసంధిలో నశింపజేయబడినవి. ఆఫ్రిలియా మరల తలనూపి జర్మనీపడన నొక దానిని కొనిపోయినది. కయావో ఆఖాతమున జర్మను యుద్ధనావలు మునిగి పోయినవి. రుమ్స్ జర్మనీని బాగుగనే వెన్నంటి యున్నది. నాన్డా వద్ద జర్మనులు పరాజితులయినారు. రిమ్బావారు క్రాకోకు దృష్టిదూరమున నున్నారుట. ఆఫ్రికామునకు తూర్పుగా 30,440 మైళ్లలోనుండు ముఖ్య స్థానము నొకదానిని స్వాధీనము చేసికొనినారు. ఉత్తరముగా 25 మైళ్ల లోనికి వచ్చియుండిరని కొలదికాలముక్రిందటవ్రాసితిమి. ఈరెండునురెండు సైన్య విభాగములకు చెందు నెడల క్రాకోకు కాలము సమీపించినట్లే నిర్ణయింపవలసియున్నది. తుర్కీకథయు జరుగుచునే యున్నది. మేమిదివరకు సూచించినరీతి తుర్కీ సాకాసైన్యము డాన్స్ నల్లు నందు నిలిచి మిత్రమండలి ముట్టడికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నది. నేటికి గియోబినునకు చెబ్బు తగులుట వినవచ్చి యున్నది. అదియే తుర్కీకిల యుద్ధసౌకల్యో నుత్తమము. మహమ్మదీయ లోక మంతయు తుర్కీని తూలనాడుచున్నది. తుర్కీ సైనికులకు గూడ తా మెందుకు పోరుచుండు నదియు తెలియదట.

స్వదేశి పరిశ్రమములలో నుత్తమ ఫలములను బడయవచ్చు ననుటకు నిదర్శనముగా తాతా ఇనుపవస్తు కర్మాగార ముప్పుచున్నది. ఈ కర్మాగార సంఘపు 1913-14 వ సంవత్సరపు పోర్టును బట్టి యిది యెనిమిదియవ సంవత్సరపు కార్యనివేదన మని తెలియుచున్నది. ఇప్పటి మహాసంగ్రామము వలన కొంతనష్టము కలుగునేమోయని కార్య నిర్వాహకులు జగీసిరటగాని మన ప్రభుత్వము వారు పై కర్మాగారము నందు పనిచేయు జర్మను సౌకరులను నిలుపుకొన వచ్చునని యనుభవ యిచ్చి తగిన బండ్ బస్తులన్నియును జేయుటవలన ఏలాటి

యభ్యంతరమును కలుగలేదట. ఒక్క లాభము మాత్రము కలిగినది. కర్మాగార కార్య నిర్వాహకులు సాధ్యమయినంత వరకు తమపనికి గావలసిన యెల్ల నస్తువులను ఐరోపానుండి యిదివరకు తెప్పించుచుండిన వారు ఇప్పుడు ఈదేశముననే సంపాదించుటతో లేక యుత్పత్తిచేయుటతో ప్రయత్నించుచున్నారు. కావలసినబొగ్గు, లోహము మున్నగువానికిని క్రొత్తక్రొత్త మార్గముల నీ దేశముననే వెదకుచున్నారు. తమకర్మాగారము బంగారమున నున్నను మైసూరునుండి కూడ సరఫరా చేసికొన జూచుచున్నారు. ఇంతేకాక తమకర్మాగారమున నగు నుత్పత్తులను నితర దేశములలోని విక్రయాంగణముల కనుపు నుద్దేశతో వీరు వృత్తి నిధులను చీనా, జపాను, ఫిలిప్పైను ఓవులు, సంయుక్త రాష్ట్రములందలి పశ్చిమతీర భూములు మున్నగు ప్రాంతముల కనిపియుండిరి. ఐరోప్షా మహాసంగ్రామముచే ఐరోపాయందును నీవట్టి తూర్పునగునూ రాజకీ యార్థికస్థితులు చక్కగా లేనందున ప్రతినిధుల ప్రయాణము వలన వెంటనే ఫలము కలుగ లేదు. ముందుకు కలుగగలదనినమ్ముచున్నారు. ఈ కర్మాగార సంఘమువారికి కడచిన సంవత్సరము అనగా 1913-14లో నికరాదాయము రు 22,63,779-12-3. అంతకు ముందు సంవత్సరపువిలువ రు 71,298-82-10 మొత్తము రనూరమి 23 లక్షలు 35 వేలు. ఇందులో పేరుల ప్రిమియముగావచ్చిన రు 1,52,039 5-4 లు రిజర్వుఫండుకు చేర్చబడియెను. రు 8,62,982-12-4 లు డిప్రీసియేషను ఫండునకు, రిపేరుల ఫండుకు, ఉపక్రమ కర్మలకొక్కకు ప్రత్యేకింప బడినది. మిగత ద్రవ్యము నుండి ప్రిఫరెన్స్ లు పేరులకు రు 8-12-3 ల వంతు నను సాధారణపు పేరులకు రు 4-8-0 ల వంతు నను అనగా 100 కి 6 రూపాయలు వడ్డీ యగునట్లును వించి పెట్టబడినది. హిందూదేశమున లక్షల కొలది లాభము జూపునదియు పేరులకు బాగుగా వడ్డీ నిచ్చునదియు తనవ్యాపారమును పరదేశములతో సాగింప వలయునని యుపక్రమించునదియు తనకుగావలసిన యపకాసామగ్రి నిచ్చుటన చేసి కొన ప్రయత్నించునదియునగు పరిశ్రమాగారము దూది మిల్లులకంటె నెక్కువగా పాశ్చాత్య పరిశ్రమాగారములతో సమానముగా నిలువ గల ది తాతా ఇనుపవస్తు కర్మాగారమే యనుటకు సందేహము లేదు. ఈదృశ కర్మాగారము లితరపరిశ్రమల కయిగూడ నెలకొల్పుటకు హైందవపుత్రులు లేరా? చాలరా?

లోకమాన్య గోక లేగారు మాతృ భూమికి విచ్చిచే నారని వ్రాయుటకుసంతసించుచున్నాము. ఈ సంగ్రామ సమయమున హైందవు లెల్లరును మతభేదములేక యవలాభించియుండునడతవిక్సిలి నాఘనియమనియు దానిచే నాంగ్ల భూమియందు మనపై నభిమానము జనించినదనియు రాజారామ మోహను డాదిగా మన దాదాభాయి నారోజి గారితో సహా మననాయకులు మనదేశమునకు కొడుకొనుచుండిన యుత్తమస్థితి రానున్నదనియు నభిప్రాయ మిచ్చుచున్నారు. అట్టి వచ్చుననుటకు సూచన లాంగ్ల పాలకులపక్షమున నున్న వనుటకు సందేహములేదు. కాని అట్టికి మన మేకభావ ముంది చేయవలసిన దెంతోకలదు. అట్టిఫలమునకు రేపటిదేశీయమహాసభయే తోడ్పడుటకు ముఖ్యోప కరణము. అంగభూమియందు ఆఫ్రిక్వత్తు ముత్రి గారు తమసౌభిల్యముచే, ఉదారహృదయముచే నన్నికడులకును స్నేహము కుదిర్చిరితిని నామ మాత్రమునకు నేర్పడియుండుననుకడులను అదృశ్య మొనర్చుటకు గోక లేగారు ప్రాచీనాఖ్యానములను మరచి ప్రయత్నింతురని నమ్ముచున్నాము.

TELEGRAMS.

The struggle raged more fiercely in Argonne. The enemy vainly endeavoured to recapture the Fort de Paris and Saint Hubert.

The Germans made several partial offensives around Verdun, but were checked by our artillery before even the advance of the infantry could have started.

The weather is bad.

There is nothing to report in Meuse and Lorraine.

The enemy's attack against the great bridge-head at Neuport has failed.

Various German attempts at offensive eastward and south-east of Ypres have been checked.

We have advanced a kilometre, east of Bixchoote. We made slight progress from La Bassée Canal to Arras.

BELGIUM.

A COUNTRY WITHOUT A SMILE.

American's Experience of Belgium.

Children Too Sad to Laugh

LONDON, November 14.

Mr. Bell, an American, who took the first shipload of food to Brussels, for the relief of the Belgians, describes Belgium as a country without a smile. Nothing written could exaggerate the misery. The deserted fields were cemeteries. He saw that only a few men, women and children had taken refuge in terror in the ruins of their homes. The children were too sad to laugh.

GERMANY

TWO GERMAN SUBMARINES SUNK.

English Navy's Smart Work.

LONDON, November 14.

It is reported in Dover that two German submarines were suspected of hiding at the bottom of the Straits. One calm day some bubbles were seen, and the area was dragged with a long chain to which explosives were attached. There was later a violent explosion and quantities of oil rose to the surface. The other submarine was trapped while making an attack. It was shelled and was sunk.

SINKING OF "KAISERIN ELISABETH"

Her Ammunition Exhausted.

LONDON, November 14.

It is officially announced in Vienna that the cruiser "Kaiserin Elisabeth" was sunk at Tsingtao after her ammunition had been exhausted.

The "Dresden" and "Leipzig."

VALPARAISO, November 14.

The "Dresden" and "Leipzig" sailed at daybreak.

ENGAGEMENT IN THE PACIFIC.

Further Details.

LONDON, November 15.

AMSTERDAM.—A German official version of the fight in the Pacific shows that five German cruisers fought the "Goodhope" the "Glasgow" and the "Monmouth" but the "Nuremberg" became separated and afterwards met the "Goodhope" which was already maimed and gave her "Coup-de-grace."

LONDON, November 15.

Valparaiso.—The "Leipzig" and the "Dresden" have replenished their supplies. They say they did not participate in the Pacific fight.

German Ships Sunk at Tsingtao.

The Press Bureau says that the German Gunboats "Hils" "Jaguar" "Cormoran" "Tiger" and "Lucks" and the destroyer "Takt" and the minelayer "Enching" and the Austrian Cruiser "Kaiserin Elisabeth" were all found at Tsingtao sunk by explosion.

RUSSIA.

RUSSIAN OPERATIONS.

German Retreat Near Thorn.

Important Russian Successes.

PETROGRAD, November 15.

A Communique published here announces an important Russian success which has compelled the Germans to retreat from Rypin near Thorn.

Advanced Guard Engagements.

We continue, the Communique adds to progress in East Prussia and captured yesterday five howitzers near Soldau. There have been engagements between advanced guards between the Vistula and Warta. The Russians are passing through the Schreniava region towards Cracow and we have recaptured Tarnow.

TURKEY.

AFRICAN MOSLEM PROTEST.

Against Turkey's Suicidal Action.

LONDON, November 15.

Sheikh Said-El-Marghani, Head of the Marghani sect and a direct descendant of the Prophet a man of great influence in Egypt, Arabia and

TELEGRAMS.

Sudan has telegraphed strongly condemning the action of the Turkish Government in declaring war on Great Britain and her Allies. Morghani says that Turkey is being sacrificed to German ambition and that those in authority at Constantinople by placing themselves under Germany's evil influence have lost the sympathies of Mohammedans throughout the world and involved Turkish people in certain ruin. Morghani expresses on behalf of himself and all his followers most sincere and loyal attachment to Great Britain to whom all Moslems owe so much.

Sherif Yusef-el-Hindi, a religious personage of high standing has written in a similar sense and loyal protestations are arriving from every important Sheikh and Ulim in Sudan.

TURKEY AT WAR.

Loyalty of Egyptian Moslems.

Proclamation by Council of All Chiefs.

CAIRO, November 14.

The Council of All Chiefs of the Ulama composed of the leading Moslem religious authorities in Egypt has published an important proclamation urging the Egyptian Moslems to maintain a calm and peaceful attitude. After invoking the Allah and his Prophet who counselled mankind to love peace and avoid strife the Ulama reminded their flock that Providence has spared Egypt the horrors and sacrifices of the present war which has spread to one state after another. Therefore it is their duty to remain calm and confident to behave with discretion and to let reason guide their acts, to avoid gatherings when idle words might be spoken and to shun intrigues, sewers of discord and ignorant or interested counsellors from which good cannot come. The appeal is strengthened by quotations from the Koran and the traditions among which are the Prophet's well-known sayings enjoining the faithful to avoid disorders the consequences of which are not limited to those who provoke them and bidding them to walk in the right path and look their own affairs and thus avoid harm from the straying of others.

The appeal is signed by 27 Ulama including the Sheikh-ul-Islam of Egypt who is also the Rector of Al-Azhar Grand Mutt and all the chiefs of the different rites

THE SHEIKHS OF SUDAN.

Expression of Their Loyalty to the British.

The chief religious Sheikhs of Sudan have spontaneously addressed a communication to the Governor-General expressing on behalf of the whole population their loyalty to Government.

They refer generally to the benefits conferred by the British rule and in particular to the sympathy which has always been shown to their religion and the justice which has always been meted out to them, to educate by alms to be given to their children and the help deduced from Mecca. They dissociate themselves from the reaction of the Turkish Government in declaring war on Great Britain and her Allies. Such a course of action, they say is utterly opposed to the best interests of Islam and it is their opinion that the Turkish Government by listening to the false counsels of Germany has doomed the country to destruction and alienated itself from the sympathies of the Mohammedans throughout the world.

THE SULTAN OF KELANTAN.

Expresses His Loyalty.

LONDON, November 14.

Mr. Harcourt has received from the Sultan of Kelantan the assurance of loyalty of himself and his people. He is confident that there will be no disturbance on account of war with Turkey.

WHY IS TURKEY FIGHTING?

Turkish Soldiers Cannot Understand.

LONDON, November 15.

PETROGRAD.—All Turkish prisoners emphasise that they are making war unwillingly and they cannot understand why Turkey is fighting for Germany. Many Germans are fortifying Erzerum.

GENERAL

SCANDINAVIAN POWERS NOTE.

On the Difficulties of Navigation.

LONDON, November 15.

Sweden, Denmark and Norway have presented a note to Great Britain, France, Russia and Germany on the difficulties of Scandinavian Shipping owing to war and especially mines. The Note refers equally to the Baltic and the North Sea and is perfectly friendly in tone.

Chilian Neutrality Discussed.

LONDON, November 15.

The Chilean Minister for the Navy and the Minister for Foreign Affairs have conferred together regarding the maintenance of neutrality.

HEAD OF PERSIAN GENDARMERY.

To Return to Persia Soon.

LONDON, November 15.

STOCKHOLM.—As a result of the repeated Anglo-Russian applications the Government has permitted General Hjalmarsson Head of Persian Gendarmery to return to Persia. He will start immediately.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

War cable to the Viceroy.

DELHI November 15.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 14th November:—

Position in Belgium and France.

There is little change in the position in Belgium and France. A French official communication says "East of Ypres we have retaken a hamlet which had been lost and to south we have repulsed the attack by the Prussian Guards. Persistent attempts to cross the Yser failed."

The Attack of Prussian Guards.

The Press Bureau referring to the attack by Prussian Guard Corps on 11th November on a portion of the line held by the British First Army Corps says:—Our troops were first subjected for three hours to the heaviest bombardment. This was followed by an assault in force by two brigades of Prussian guards Corps. These picked troops being specially brought up to force a way when the infantry on the line had failed. The attack was pressed with the greatest bravery and determination. The attempt to penetrate the Ypres was repulsed and the enemy were hurled back and prevented from gaining ground. They suffered severe losses.

East Prussia.

In East Prussia fighting continues in the region of Stalluponen in the So dan district. In the direction of Thorn the Germans have assumed the offensive their object in turning back from retreat and again advancing in Poland being evidently intended to relieve the pressure on East Prussia where the Russians make satisfactory progress.

South Africa.

In South Africa General Botha has severely defeated the rebels and captured 250 prisoners.

More Men.

The Commons will be asked on Monday for voting 10,00,000 men in addition to the 1,18,000. The authorities have already power to add to the Territorial Force.

A Banker's Opinion.

The "Times" published the opinion of a neutral banker who recently returned to Denmark from Germany. He says men of his class now realise that Germany plunged into this tragic adventure and that she cannot win and that the prolongation of war into months and years must spell eventual ruin. Not one of the General staff's objectives has been attained and the Germans have suffered terrific loss of men. Their steamship lines are swept from the seas and their looms and many factories are silent because cotton and such raw material as copper and petroleum cannot be imported. The Germans are immensely patriotic and do not grumble but they cannot be said to be even remotely cheerful over the ultimate prospect. Businessmen realise now that the war has placed their prosperity in terrible jeopardy.

Earl Roberts.

Lord Roberts has gone to France to visit the Indian Troops.

Allahabad University Convocation.

The Courage of Belgian Under-Grads.

Our Duty to Empire.

ALLAHABAD, November 14.

At the Convocation of the Allahabad University this afternoon Sir James Meston in the course of his address said: "The convocation meets to-day at one of the junctures in the world's history when oratory of schools is silenced in clash of arms. No rare experience was this for the ancient Universities of Europe. In later years our Homes of Learning had been spared the alarms of war but during the last two months the venerable halls of Louvain had suffered the fate which no medieval despot would have inflicted and from Leige comes the thrilling tale how it was during one of the University's examinations that the first thunder of the invaders guns was heard, how answers to the paper of the hour were completed and calmly handed in and how under-graduates then streamed out to the firing line, many of them, alas, never to return. No such high test of courage may await the members of this University. Our task will be rather to serve our King and Empire by carrying on firmly and faithfully our allotted share of India's work, the imparting of knowledge and formation of character without which loyalty would be an illusion and the citizenship of the great Empire an empty boast."

The Chancellor then reviewed the work of the University and paid a glowing tribute to Dr. Sunder Lal, Vice-Chancellor, who had, His Honour said, watched and guided the affairs of the University with patient devotion which was a permanent wonder to those who realised the burden of other work which he carried with a smile. After the Convocation Dr. Sunder Lal was "At Home" to a large number of guests.

All-India Weather.

SIMLA, November 15.

A slight disturbance is affecting north-west India and has caused a few light falls of rain in the hills around the Punjab.

Thunderstorms have given heavy rain in Ceylon and on the Tennasserin coast—Mergui reporting five inches and Colombo and Hambantota four inches.

The temperature is high in Sind and South Punjab.

FORECAST:—No great change.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

LORD ROBERTS DIES AMIDST HIS MEN.

A Country Without A Smile.

TWO GERMAN SUBMARINES SUNK.

Panislamic Loyalty for Britain.

BRITISH ARMY GREATLY PRAISED.

(REUTER'S AGENCY.)

Our telegrams to-day bring the sad news of the death of Lord Roberts while on a visit to the men at the front whom he so intensely loved and with whom God probably ordains he shall live in spirit, as he himself would certainly have chosen, to lead them on to victory. Pneumonia has eaten away his body but the undying, strenuous, inspiring and self-sacrificing soul of his remains behind resplendent and free to watch over the destinies of the British Empire.

The War at the centre proceeds with grim determination. The Germans are once more hurling their men on the allied troops to no purpose as ever. The allied armies are equally stubborn. Both sides are heavily losing; of course the German losses being out of all proportion. All attempts of the Germans have been repulsed and even after breaking the allies' lines in three places their achievement has been nil. The recovering capacity of the allies' forces has served them well on the comparatively small front in Flanders. Further south on the original Aisne line the allies have scored advantages. Russia makes her successful march. She is in sight of Cracow on one side, having occupied an important place 30-40 miles east of the city. She has also defeated the Germans near Soldau. On the Naval side Germany has equally suffered. Two of her submarines are sunk, Australia has once more appeared and carried away one of her Yachts. The bay of Kiachau has engulfed much of her Craft. Turkey has an awful tale. The bombardment of Dardanelles has already told and her best cruiser is injured. Pan-Islam is anti-Turkey and Turkey's soldiers themselves do not know why they fight.

CREAT BRITAIN.

DEATH OF EARL ROBERTS.

Official Communique.

Issued by Lord Kitchener.

LONDON, October 15.—(1.40 A.M.)

The death of Earl Roberts was announced in the following Press Bureau Communique:—Earl Kitchener announces with deep regret which he knows will be shared by the whole army, that he has received this evening the following telegram from Field Marshal Sir John French:—"I deeply regret to tell you that Earl Roberts died at eight o'clock this evening."

Lord Roberts Contracted a Chill.

The Press Bureau adds that Lord Roberts who was on a brief visit to France to greet the Indian troops of which he was Colonel-in-Chief contracted a chill on Thursday and succumbed to pneumonia after a short illness.

THE GREAT FIELD MARSHAL'S DEATH.

The Funeral.

LONDON, November 15.

The unexpected death of Earl Roberts came as an intense shock to the whole Nation. The weather has lately been of a most trying nature varying from mild to excessive cold and it is not surprising that the cross-channel trip and the journey over marshy flats of Flanders proved too much for this Octogenarian. Yet he died as he himself would have chosen in the midst of the British Army in the field.

Royalty Distressed.

The King and Queen were greatly distressed at his death and sent messages of condolence to his wife. His funeral in Saint Paul's is being considered but a private funeral at Ascot in deference to the wishes of his family is probable.

REFERENCES IN THE PRESS.

The "Times."

LONDON, November 15.

The announcement of Earl Roberts' death was too late for leaders generally:—The "Times" says:—The nation will feel a profound shock of sorrow at the death of one of the most famous and beloved of the British soldiers in the hour of national trial to prepare for which he exerted himself with unsparring devotion.

The "Reynolds Newspaper."

The "Reynolds Newspaper" say that the end near the fighting line in the greatest war in history near the Indian troops with whom he was held in such a deep affection was one fitting such a great soldier. The nation will hold the memory of "Bobs" in tender regard.

ATTACKS OF THE PRUSSIAN GUARD.

Line Pierced But Enemy Hurled Back.

LONDON, November 14.

The Press Bureau states:—Two Brigades of the Prussian Guard on Wednesday attacked the Army Corps, after the heaviest bombardment we yet experienced. It is understood that the attacks were brought to force the way where a line of Infantry had previously failed. The attack was pressed with the greatest bravery and determination. The attempt to penetrate to Ypres was repulsed, but the weight of the enemy enabled them to break the line at three points. They were, however, hurled back and prevented from gaining further ground. The German losses under a direct enfilade fire were immense. Seven hundred dead were found on the ground behind our front and in the trenches alone. Our casualties were heavy.

MOTOR MACHINE GUN BATTERIES.

Twenty Batteries to be Formed.

LONDON, November 15.

A "Pioneer" cable says: Twenty new motor machine gun batteries are being formed and an order issued by Lord Kitchener on the point has resulted in a rush for service to the new arm.

The first of these batteries have been formed at the front and was according to the Press Bureau used with great effect. When the field army has been equipped each army division will have a battery. The batteries will form a new branch of the Royal Artillery. Good drivers have already been enlisted and officers coming forward are being temporarily posted to the motor machine gun service.

BRITISH ARMY.

Promotions for Distinguished Conduct.

LONDON, November 15.

Brigadier-Generals Sandbach and McCracken have been promoted to be Major Generals. Major Prowse of Somerset Light Infantry has been promoted to be Lieutenant-Colonel for distinguished conduct in the field.

BRITISH CASUALTIES.

In the Dublin Fusiliers.

313 Missing.

LONDON, November 14.

The latest casualty list includes 313 missing from the Dublin Fusiliers. The list appears to refer to events which happened a fortnight ago.

The British Casualties.

LONDON, November 15.

Yesterday's casualties numbered 1400. They included many missing from Coldstreams, Irish Fusiliers and West Ridings.

TELEGRAMS.

The Roll of Honour.

Killed.

LONDON, November 15.

The following casualties are announced:—Second Lieut. Burn, First Lancers, Captain H. Davis, Irish Rifles, Major Maidlow Royal Artillery, Captain Brennan, Welsh Fusiliers.

Died of Wounds.

Lieut. Nicholson, Berkshires.

REOPENING OF COTTON EXCHANGE.

For Negotiations of Transactions.

LIVERPOOL, November 14.

The cotton exchange is re-opening on Monday at three in the afternoon for unrestricted trading in May and June American and May Egyptian and positions onwards and also at ten in the morning for restricted trading. No transactions will be permitted beyond deliveries for fifteen months from the current.

GERMAN ATTACKS ON BRITISH LINES. With Massed Guns.

ALLAHABAD, November 15.

The "Pioneers" London correspondent cables:—The British have again borne the full weight of the German attacks which have been directed with massed guns firing upon our position.

Enemy's Tremendous Losses.

The attempt of the enemy to break our lines apparently urged and directed by Imperial messages have recoiled every time, and in the last week alone it is estimated the Germans lost fifty thousand. In the recent fighting with the British they have lost two hundred thousand.

Desperate Assaults.

More desperate assaults than those delivered at Ypres and the neighbouring places have never taken place.

Belgians and French Astonished.

The extraordinary defence of the British and the magnificence of their counter-attacks is the one theme at the present moment at the front where Belgians and French alike are astonished by the quality of our men, British and Indian.

Another Bestowal of Honours.

We had a huge share of the hard work, and, in recognition thereof, another large bestowal of the Legion of Honour crosses, medals and mitres is about to be made.

THE COLONIES.

GERMAN YACHT CAPTURED.

Added to Australian Navy.

LONDON, November 14.

The German yacht "Comet" has been captured off New Guinea. It has been added to the Australian Navy, and renamed the "Una."

PRINCE OF WALES' FUND.

Fiji's Handsome Contribution.

LONDON, November 14.

Fiji has given ten thousand sterling to the Prince of Wales fund.

FRANCE.

THE ALLIES' LEFT.

The Military Situation.

A French Communique.

LONDON, November 15.

A Communique issued in Paris says from the sea to the north of Lille the day has been good. German attacks north of Zonnebeke and south of Ypres have been repulsed with great loss to the Germans. Between La Bassée canal and Arras and also in Lihons district the enemy have made unsuccessful attempts.

A PARIS BULLETIN.

Dixmude a Useless Village.

LONDON, November 15.

A communique issued in Paris says:—Yesterday was comparatively quiet on the whole front and was principally marked by artillery duels. The Germans however again delivered attacks northward, eastward and southward of Ypres. All attacks were repulsed with heavy loss. Thus in the last few days all German efforts have resulted in nothing but taking of the ruined village of Dixmude, the defence of which was rendered difficult by its isolated position on the right bank of the canal. We continued to push forward trenches on a greater part of the front from Lys to Oise. There have been only simple cannonades and actions in detail on the rest of the front.

PARIS COMMUNIQUE.

Enemy's Failures and Allies' Progress.

PARIS.—This afternoon's communique says:—The German attacks in the regions of Lassigny, Aisne and Berry-au-Bac were unsuccessful.

ఆయన స్వదేశమును చేరగనే జి. సి. యల్. వి. బిరుద
మొసగుచుండిన విమర్శ ఆయనకు క్లిష్ట మార్పలు పడవి
యొసగుచుండినది. నిన్నుండలో వైశాంటువు లెన్నగారి సానమున
నీవీరాగ్రహి గర్వవేనానిగా నియమింపబడెను. ఆచారకాలము
లోనే వీరిని ఆయిరీ లంను ప్రవీతానానిలు సభలూ చేర్చుకొనిరి.
వీరికి ఆర్థుడు ఆఫ్ సెయింటుపాట్రీకు ఆయ బిరుద మొసంగిరి.
తదాదిగ నీయన రాజకీయ క్యురహారములనే పరికించుచుండెను.
సాంగ్రామిక విషయములయందు ననుమానముగ ననుభవజ్ఞాన
ముండుటనే ఆర్థి యనుభవజ్ఞానము వీరి రాజ్యాంగజీవితమును
సమజ్జ్వలముగాఁ జేయుచుండెను.

బిరోపా మహాసంగమము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సులు.

మితమండలి సామర్థ్యాగము

శ్రీమద్విశ్వకర్మ-పరామహంసాచార్య

అండ్సు నవంబరు 15:—నమద్రప్రాంతము మొదలు
నీలీ కుత్తరభాగమువరకును దిగము సుముఖముగా
నండెను. జున్నులెక్కు కుత్తరమునను ఇర్రెజుకు దక్షిణ
మునను మననైకములను దలబడినజర్మకు సేన లిక్షివల పూర్తిగ
తరిమి వేయబడినవి. జర్మకుసేనల కధికముగు నప్తముకలిగెనది.
లాబేస్సేకాల్వకును ఆర్మీనునకును ననుమ వివహోక్తుజిలా
లోను జర్మకులు మనల తరుమవలెనని ప్రయత్నించియుత్తరి.

సమస్తాంతో పోచినందులకు ప్రమోషనులు.

అందున నవంబరు 15:— బ్రికేవరు జనరలు పదవిలో నున్న సాండు బెన్సు, మె.కా.జో.గార్లకు మేజరు జనరలు పదవి యొసగబడినది. సో వర్స్యుటు పదాతిదళమున మేజరు గానున్న మేజరు ప్రోల్వే గారు బెన సంఘం కన్యలు గా చేయుచుండి

ఇటీవల సైన్యనష్టములు.

కనబడనివారు.

అందను నవంబరు 14 — డబ్లిష్ పునలీరు పటాల
మూలా 818 గురు కనబడుటలేదు. ఒకపక్షమునకు క్రితము
జరిగినవారాటుమన నొకపక్షము సుబంధించి యున్నది.

ఫ్రెంచివారి ప్రకటన

లండను నవంబరు 15: — ఫ్రెంచి గౌరవమునాదు కేటి
సాయంకాలము ప్యారిసులో ఈ క్రింది విషయములను ప్రకటిం
చిరి:— దేశిగ్ని, ఎయిను, బ్రెట్రీజ్, పరగజాలలో జ్యువల
ప్రయత్నములు నిషేధము లై నవి.

అగ్గోనెట్లలో యిద్దరు బహుశ్రమముగ జరిగింది. జర్మనల వశమైయుండగా మనముగిరివిన ఫోర్ట్రడిస్ట్రాన్, నెంటు చూచుచు అనుప్రదేశములను వారుతిరిగి మననద్దముండి లాగిరివనలెనని ప్రయత్నించిరి. కాని లాభములేక పోయినది. ఒక్కనుట్టుపట్టు జర్మనలు చాలమారులు మనసేలవైపడవలె నని ప్రయత్నించిరి. కాని మనశీరంగిసేన వారికటలను సాగ నియ్యలేదు. కిర్రోష్ట్రాన్కులు సరిగాలేవు. 2వర్ లోలైదుపర గిరివలలో విశేషములేవియు జరుగలేదు. న్యూగార్డునలెన వద్దనున్న మనసేలవై జర్మనలుపడిరి. ధ్వంసముచేసి దలచిరి. కాని ప్రయత్నములు సాగలేదు.

ఇన్నెనుకు తూర్పువై పునసు ఆగ్నేయదిశను జర్మనులు
ముందుకువచ్చిన మనసేనలవైవడుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని
మనసేనలుకాని ముందుకు గానియ్యలేదు.

దిష్టాంతమునకు తూర్పుగా మనసేసి విస్తరింపబడి
ముందుకు వెళ్లి నది. లావస్ట్రికాలున ఆ గ్రామమువద్ద మనసేసి
కొంచెము ముందుకు వెళ్లి నది.

జర్మనీవారు, చిటికె సేనలపై పడుట

అలహాబాదు నవంబరు 18:— జర్మనీవారు శివంగుల
నన్నట్టిని ఒక్కచోట చేర్చి బ్రిటీషు సేనలై కాల్చిరి. భూభార
మునంత ఒక్క బ్రిటీషు సేనయే ఓర్చినది.

జర్మనీ లకు గొప్ప నష్టము

బహుశా జర్మనీ ప్రజాపరిగ్రాహ పరిషత్తుల ప్రకారము నడుచుకొనవలెనని కాబోలును జర్మనులును నేనలనుచీ కాకు పరచి ముందుకు రావలెనని ఎన్నియో ప్రయత్నములు చేసిరి. ఈ ప్రయత్నమునందు ఒక్కొక్కడచిన వారములూ సేజర్మనులు 50 వేలమంది వైద్యకులను గోల్పోయిరి. తరువాత ఇటీవల జర్మనీవారికిని బ్రిటీషువారికిని జరిగిన యద్ధములూ జర్మనులు 2 లక్షలు సేనను కోల్పోయిరి. ఇ.వెస్- ఇ.వెస్ చుట్టు ప్రక్కల మనమేలు జర్మనులకు కలిగించినంత నష్టము ఎన్నడును ఎచ్చటను కలిగించలేదు.

బిట్ట సైనికుల పరాక్రమము.

దీనిని వైదికులు జన్మమున బిక్క అనుననను
ముందుగా రానియునుచు సోగాదుచున్నారు తమ వేషము
చున్న జన్మను వేషవై తిరిగివడి ఘోరముగ బోగాదుచున్నా
రు. ఇంద్రియ సిందూరేష వైదికుల ధైర్య పరాక్రమములకు
శబ్దమును శ్రేణిచి వైదికులకూడ ఆశ్చర్యమును పొందు
చున్నారు.

మన సేవల ప్రోత్సహనములకు మెచ్చుకొని ప్రభుత్వ
వారు బిరుదులను పతకములను, ఇతర బహుమానములను ఇచ్చు
చున్నారు.

మోక్షానుబంధ, పై కొనిపోయి మరఫరాగి
బలములు.

అలహాబాదు నవంబరు 15: — మోటారుబండ్లపై కొని
పోయే మరఫరంగి బలము లిరువది సిద్ధపఱుపఁబడుచున్న
వనియు, కిచ్చనరుప్రభువు ప్రకటించిన యాజ్ఞ కారణముగ తక్కువ
బంధమైన పనులలో ప్రవేశించుటకు గుంపులు గుంపులుగ
మఱుమ్యలు వచ్చుచున్నారనియు, పయస్వీకృతికకు వచ్చి
తృప్తివాదవలన తెలియుచున్నది. ఈ బలములలో
మొదటిది రణరంగముందేర్పఱుపఁ బడినదనియు మిక్కిలి
ప్రయోజనకరముగ నుపయోగింపఁ బడుచున్నదనియు వాస్తా
ప్రకటనాలయమువారు తెలిపి యున్నారు. యుద్ధ రంగమున
దలి వైద్యులులకీ మరఫరంగి బలములు సమకూర్పఁబడినపుడు
ప్రతి నూత్న సేనాభాగము నొక్కొక ఫిరంగిబలము కలిగి
యుండును. ఈ ఫిరంగిబలములు “రాయల్ ఆర్మీలీ” యం
దొక క్రొత్తశాఖగ నేర్పడును. చక్కఁగ బండ్లు నడపఁగల
వారిప్పటికే చేరినారు. ఈ మోటారు మరఫరంగి బలమునఁ
జేరఁగోరక యుద్వ్యోగులను తాత్కాలికముగ చేర్చుకొను
చున్నారు.

అంగేయుల పచండ ప్రతిరోధము.

మనస్సైనికుల యనాధారణ స్థిర్యము.

అలహాబాదు నవంబరు 15:— పయనీతపత్రికయొక్క
 లండను ఏ లే ఖి కుం డు రింప్రీవార్తమాలమున నిట్లు
 తెలుపుచున్నాడు:— కార్మణ్య ముట్టడులలో మహాకలహ
 ఘ్నుల ప్రళయోన్ని మరల మనసే ప్రప్రవర్షించెను. స్థానసూ
 రక్షణ మహాభారము వాంగ్మేయ లోబ్ధులవలించి. కఠిన్
 ర్పిరి నైకి సుప్తముగ కంబళమున్న చక్రవర్తి సందేశములు
 ననుసరించి మన సేనావ్యూహమును భేదించుటయి చేయుటదీని
 ప్రయత్నముల ప్రతి పర్యాయమును నిరోధింపబడి వ్యర్థము
 లయ్యెను. కడచినవారములో మాత్రమే పదివేలమంది జర్మన్
 సులు నమ మెనలు పరిగణింపబడినది.

ఈ నడుమ వాంగ్మయలతో పోరాడు సంవర్షమున
వారు చెంతలక్షలమందిని పోగొట్టుకొనిరి. ఇట్లు వాద్దను
దాని మిట్టుపట్టలను గావింపబడిన వానికంటె నెక్కుడు
పాహస నిరోధము లెన్నడును తలపఱి పడలేదు. అంత
యబలము లసాధారణ విధింబున నాత్మ సంరక్షణము గావిం
చుకొని ప్రపంచముగ క్రమనేలను ప్రతిరోధించిరి. హ్రోద
వాంగ్మయ సంకలితములగు మనసేల గుణాతిరేకమున కాశ్చ
ర్యపడి, బ్రహ్మసజ్జను పరానుబంధ రణరంగముం దీవియ
మును గూర్చి యిపు సేకగ్రీవముగ ముచ్చటించుచున్నాడు.

ఈ మహాకవికార్యమందు మేము చాలపని చేసేతిమి;
దానిని పురస్కరించుకొని “మన్నెసీలువల పట్టాల” మనెడి
విరుమతోడను సాంకృతిక విమర్శనా పత్రములతోడను
మరియొక సారి విశేషముగ గౌరవింపఁ బడఁజేయుమన్నాము.

క్రొత్త పమోషను

అంధుని నమలని 14:—121 మంది వారంటు నానక్కు
మిషన్లు ఆశీస్సులకు సెకండు లెవ్వునెంటు హోదా లాభం
బడినది. వీరిలో 2 గుర్తుపుడలములో 45 రు ఫిరంగిదళము
లోను 74 రు పదాధిపత్యములోను పనిచేయుచుండినది అంధుని
గజెటులో ప్రకటింపబడినది.

ఒక్క కొ శరంగు సరకుల వ్యాపారము.

అండనునవంబరు.14:—జక్కనీనుండి యీసరకులు రాక నిలిచిపోవుటచేత సరకులు లోటుగానున్నందున యీసరకులను గుప్తయిచేయుట కొకకంపెనీని ఏర్పాటుచేత అలోచింపబడినది. దీని కొరతను నారంగీకరించిరి. వాటాల మూల ధనముల కొంతపోయిననుగూడ నిచ్చననుచిరి. మరియును కంపెనీ వారు వ్రాయించుకొనునట్టి ఆధికముగ^న నప్యవృత్తిముల వడ్డీకి కొడు ప్రాచిపదెనుచిరి. ఈదేశములో ముఖ్యతగాలగు రంగులను తయారుచేయు కర్మాగారములను దొరతనమువారు సంపాదించుటకుగూడ పొద్దుమొంటు ఏర్పాటులుగూడ చేయబడివి.

శ్లో 15:— రాజ్యపరిధిగాః 14 తే ది న
యంజితుమృతానీ తంబివాగ్న సంతతి.

ప్రాసాద విజయములలో స్థావరము.

ఇవట మన స్థావరమున మార్పు చాల లేకున్నగా నున్నది. ఈ ప్రజలకు తూర్పున నివసర కాశీపురు లు పోలిన యొక ప్రదేశము కేసుల మరల చాక్రమింపబడినది. దక్షిణమున బొమ్మల ఆస్తినికేసు ముమ్మలను తాగా వారిని మేము తలచివేసితిమి. ఇరువది నాటుటకు వారు పట్టుబట్టిరి. కిరీక ప్రభుత్వము బొమ్మలను విధిలము లయినచో పరాసుకొనవలయునని తెలిసిరి.

మృత్యువుల దాడి.

అంగ్ల ప్రభుత్వ ప్రజలయినా రాజమండుకొని యొక ప్రదేశమున అంగ్ల ప్రభుత్వ ప్రజల కొని భాగమును భిన్నాభిన్నము చేయవలెనని నవంబరు 11-వ తేదీన బర్మోయిస్టులను మనవారిని తాకుటకుగాని వాస్తవమునా బిల్లు ప్రకటించినారు. మొట్టమొదట మాకుగంటలసేపు శత్రువులను వైద్యములమీద ఫీరంగుల సతిహాసముగ కాల్చిరి. పిమ్మట చదాతివైద్యమును మన వైద్యపంక్షలను చిల్లుటకు పంపిరి. వారు పరాజితులుగాని మేలబంటులుగల రెండుభాగములను పరివ్యసనగావులను మరల పంపిరి. ఉదయ పీఠలకు ప్రభుల యొద్దము జరిగినది. శత్రువుల కేమియు నెడము చిక్కుకుండు చేసి వెనుకకు తిరిగివేయ నులిసితిమి. శత్రువులలో చాలమంది చాతురీరి.

కూర్పు ప్రహ్వ.

ఈ ప్రాంతమున సాల్వేజ్ లో నల్లోపనెను ప్రాంతమున పోరునగుచున్నది. భావమున బర్మోయిస్టులను మరల తిరుగుబడిరి. కన్యకలో సాల్వేజ్ లో సంతృప్తికరములగు నభివృద్ధి కలుగుచుండటం కన్యక భారము తగ్గించుటకే పలాయకుల గుమ్మన బర్మోయిస్టుల వెనుకకు పరిగిపోలండుమనిసిక వచ్చుచున్నట్లు భావించబడినది.

దక్షిణాపిచా.

జనరలు బోగోగారు విప్లవ పురుషులందరి పూర్వముండి 250 మందిని కైచీలుకుగా పట్టుకొనిరి. ఇదివరకున్న 11,83,000 మందిగాక మరల 10,00.00 మందిని కైచీలుకు చేర్చుచుంటు కనుమతికొనగవలయునని సోమవారమునాడు సార్ల మొండు ప్రాసంగియవారిని కోరెదను. మెటోరియలు వైద్యములగున్న పిని కేసులకు నివసర అధికారులు కలదు.

అలహాబాదు

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయము.

వారి కాన్వోకేషనుసభ:

అలహాబాదు నవంబరు 14:— ఈమధ్యాహ్నము 12 నివసరలో సభ కేమియు మొదలుగా కొనసగిన యుపవాసమున నిట్లునుడిరి. సాంకాలలోని యుపవాససభాసము రణరంగ మునందలి యా యుధులనుగూడ సంజరితధ్యానములవలన నడంపబడుచున్న పండితులయొక్క నీతి సామన వికాసోద్యమమున సమాజోద్యమము, స్త్రీయూనోపులలోని ప్రాసంగిక విశ్వవిద్యాలయములకు మాత్రమిట్టి కఠినపరచుచును అపూర్వవిషయములకావు. కానియిటీరల మన విద్యాలయములు యుధుల సంతోషములకుపాల్పవలెనంద కాంతవృత్తినివలెవినిగలిగెను. కానికదవినకొనుమానములలోనావెయును విశ్వవిద్యాలయము నకుతలసిందిక వారుబిస్థితిని మధ్యయునునందలినిరంతరప్రభువులలో కన్యకుగూడ సెన్సెసుగూడ నేపిశ్వవిద్యాలయము నకును కలుగజేసియుండలేదు. కీలో పక్షిమరుగుచున్న సమయమునకే శత్రువుల కింగి ధ్యానము మొట్టమొదట వినయ దక్షిణయును తమ యుద్ధర పత్రముల నతిక్రిముగ ముగించి కాంతమునోనిచ్చి పరిష్కాసములను విదవి సంగ్రామ సీమ కేసినియెను సంగ్రామ సీమ కేసినివారిలో నందరూ మరలిరా గాలిలో కనున కేసినియెను నీచవిశ్వవిద్యాలయమునందే కచ్చినవాల్లుల కేపులనొకనంతకే నేటిమా చొప్పున ప్రజలను సంపదజేయునని గానవచ్చి. ఈవిశ్వవిద్యాలయములోని విద్యార్థుల ధీయర్థమునకీ కేసునకీత్తు మున్న సామకటస్థింప నుండుగావు. భావమును సుప్రసిద్ధ నమలను తెలుగు భాషలో యంతరించుచున్న ఈమహాస్వామ్యమున సామర్థ్యమున కర్థులమహాకొనుటకును కర్థయును సాంకెయును సాంకె మన రాజు కే ప్రవర్తన గాక కేసి మన సా ప్రభు మనవలె విధియాలిట్లు పి. దేవమునకు నేయుటకు అమర హింసాదోషమునందు మనవిధానములలో మనము చేయవలసి నదానిని మనము విశ్వాసమునోను ప్రాప్తమునోను తెలుసుటకు మన ముఖ్యవిధియొందున్నది భావ్యులగున సుడి ప్రభుత్వ విధానాలగున సంబంధముగాను పునరావృద్ధియొనగా

మొదట్నుకొనుచు దేవోపకారములగునితర విషయములయందు గూడ కల్పించుకొనుచు నీవిశ్వవిద్యాలయ విషయములయందు తదభివృద్ధికొనకు నిరంతరమును చాటుపడుచు నభివృద్ధితో విశ్వవిద్యాలయ విషయముల : మనించుచు మాన్యులగుచు నిన్నుమాణ మొనరించుచుండుటయితల కన్యకుకన్య కోపవచ్చు నని మెట్టమొగారు విశ్వవిద్యాలయకార్య పరివీక్షణమునందనున బాండురాలుగాను నత్యధికముగ భావించిరి. పిమ్మట నుండర లాలుగాను వారికందరికిని విందుజేసిరి.

బర్మా.

బర్మాలో పంపిదాపు.

రంగూను నవంబరు 14:— ఇండియా నిరంతరము వారి వాణిజ్యకాళి ప్రార్థన గలుగుచు బర్మాకుమందు ఎంత పంచదార దిగుమతికొనున్నది. ధరపీమాత్రముండునో. కొంత కలసివచ్చి రంగూను యూరోపియను వక్రగంధము వారిని ఆకుగగా వారు క్రింది విషయములను తెలియజేసిరి. పూర్వము సామాన్యముగ ఆర్జోబరు మొదలు మార్చి వరకు 15 వేల టన్నుల పంచదార దిగుమతియగుచుండెడిది. ఈ పంచదారము దిగుమతి చాలతగ్గవట్లు ఆకపడుచున్నది. దీనికి కారణ మేమనగా రంగూను వక్రము ఆకపడుచుండునెలల మధ్య కొన్ని పంచదారను తిరిగివాణావత్తులకు అమ్మివేసిరి. బర్మా లో పండులిన్యము మొదలగు వస్తువులు గరిగాఅమ్ముడుపో లేదు వ్యవసాయదారులందరూ ఎక్కువగాకొందురు. కానిపంపిదాగు కావలసివంత వాణిజ్యము గోరును.

నావికులకు హెచ్చరి

ఎముమ కింగుపుట్ట యుధునావల యునికీరట్లు తెలియజేమ. రంగూను నవంబరు 15:— బర్మా ప్రధానశత్రుల అధికారి నేడు నావికులకు హెచ్చరికనిట్లు ప్రకటించిరి. నవంబరు 9-తేదీకి పూర్వము ఎముమయను మునుకొయ్యల స్త్రీయరు (నూనరు) కోకకు (కేలింగు) ద్వీపములకుండి బయలుదేరి నది. దానిమీద జర్మనువానికోద్యోగులును నావికులును కరు గలరు 4 కోరంగులనున్నవి. ఎక్కువర్ష ఆను మరి మొకయోలో సాయుధులగు జర్మనునావికులు (పట్టుకొనబడినవారు) కలర. ఈ రెండుపక్షాలు నేమెనదియును తెలియునలేదుగాన నావికులు హెచ్చరికగలిగి యుండవలెనని నాకావార్త ప్రచారకులు తెలుపుచున్నారు.

సమర

నాతావరణ స్థితి.

నిండలవై కొలది వానలు వరియుట. కిన్హ, నవంబరు 15:— ప్రయోగర హింసా సానపు నాతావరణమున కొంచెము మార్పు కలిగినది. వానివలన పంజాబుపట్టుపట్టులన్న వ్యవస్థలలో కొన్నికొన్ని వానలు వరిసివని. ఈములలో గూడ మెట్టవానలు సింహాక ద్వీపమున దున్నవని (ప్రశ్నార్థక) కేసునని కురిసెను మెట్టలో కొంచెము మట్టులును, కొలంతో చాయనోలలో నాలుగిని మట్టులును వరిసివట్లు తెలియవచ్చినది. ఉన్నస్థితి సింహాకేసుయందు దక్షిణ పంజాబు కేసుం దునా నకముగ నున్నది.

విశ్వవిద్యాలయము— అంతమా స్పృహ మందర.

జగన్మొక్తకు అభిప్రాయము.

లండను నవంబరు 15:—

బర్మోయిస్టుల దేవస్థానముల యిటీరల వచ్చియుండిరి తిమ్మదే యుధుల నొకభరివని యభిప్రాయమును ప్రముఖత్రిక యలుల ప్రకటించినది. దానిని పర్యవసానముగల యాసంకల్పమున బర్మోయిస్టులను బాధిభూర్వకముగ హింసించెనని. బర్మోయిస్టులను వినియముకలుగు. ఈయుద్ధులలోనికొకలెల మరల పంచదారములను పంపిదాగు పంపిదాగు బర్మోయిస్టులకు సున్నవారెను. బర్మోయిస్టుల కలంబివారలలో వొక్కటి మునుగూడు నివృద్ధి సింపలేదు. బర్మోయిస్టులలో బర్మోయిస్టుల యిష్టమును నిలిపివారున్నది. వారి కర్తవ్యులలో బర్మోయిస్టుల హింసించి, ప్రభుత్వ కేసు వారును మున్నగునది గానిలాతర విధులతో బాధిభూత్తి మరల మెట్టమొదలున్న యును యువకులయొక్కది. బర్మోయిస్టుల కార్యము బర్మోయిస్టుల కనుగలరు. బాధిభూత్తి ములలోనికొన్ని మునుమాత్రమును పరివీక్షణమునా వేడించుట లేదుగాని భావి లమునగూర్చి వారి సంబంధజేడమొన. భావిమరలకు. కనుకబర్మోయిస్టు

సంగ్రామము గర్వనాశనము చేసివని వ్యాపారము చేయునా రందగును తెలుచుచున్నాడు.

హెచ్చరిక ప్రభుత్వ గారు

ప్రాసాదలోనున్న హింసాదోషపు వైద్యములను చూచుటకు హెచ్చరిక ప్రభుత్వ గారు రచించినది.

వారీసు తంజివూరు.

డిక్కు మూడు ముఖ్యులముకాదు.

లండను నవంబరు 15:— యుద్ధరంగము నందంతటను నిన్ను నంతయును విశేషములేదు. ప్రంగి యుద్ధములు మాత్రమే జరిగినవి. ఈ ప్రజలకు ఉత్తరమునను తూర్పునను దక్షిణము నను గూడ, జర్మనులు తమ వైద్యములను తాగుచుండిరి. ఈ మధ్య కోకల లో జర్మనులు డిక్కు మూడును పట్టుకొనుట తప్పు మరల మేమియును చేయ గలిగియుండలేదు. డిక్కుమూడుకు కాల్యకు మడిగట్టున మరి చేసిందను సంబంధములేకుండనందెను. విజామెండులయిజు మరలను యుద్ధరంగమున చాలభాగములయందు మన కందకము లను నుండునకు వ్యాపారం చేయగలిగియుంటిమి. తక్కిన భాగములలో భీరంగులను కాల్పుటమాత్రమే గలిగెను.

అంగ్ల సైన్యసప్తము.

లండను నవంబరు 15:— నిన్ను కోకల 400 మందినన్న మైరి. సింహాకలో బర్మోయిస్టులను ఆయిరిపు పునఃస్థాపనచాల మంజురమైనది. వీరుగూడ కలిపిన సప్త సైన్యవారు 1400 మందికలరు.

నవంబరు మెండు ప్రయినింగ్ మార్కులు, నెల్లూరు:—

మాన్యుల గవన్లు మెండు ప్రయినింగ్ మార్కులలో 160 మంది విద్యార్థులు ప్రయినింగ్ అగుచున్నారు. బోధనోపాధ్యా యులు చిక్కుగా పోయిచున్నారు. పూర్వము వై మూలన కోకవోనలలు ఉండియుండి కొన్ని కారణముల చేత కొంతకాలము క్రిందట నిలుపుటకు చేయబడినది. దానిని మరల హెచ్చరికమార్కులవారిగు, చలివేటి. కాయక కాత్రి యు. యె. యల్. టి. గారు పునఃస్థాపన చేసిరి. వీరి కాంతెగులును, ఉపాధ్యాయులయెండు ఆనందమున ప్రకంప నీయులు అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

THE PRICE OF SUGAR IN BURMA. A Serious Shortage.

RANGOON, November 16. In reply to a letter from the Director-General of Commercial Intelligence who desired to be favoured with particulars of expected imports and probable prices of sugar in waggon the Burma Chamber of Commerce said that ordinarily imports of sugar into Burma during October to March amount to about 15,000 tons but this year it is expected they will fall below this figure as the bulk of August to December supplies have been resold by Rangoon dealers to Java speculators and that if the buying power of this Province is not seriously curtailed by want of markets for rice and other country produce there is likely to be a serious shortage of sugar in Rangoon. The price quoted for Java sugar January to March is 19 shilling 6 pence per c. w. t. in Rangoon.

MARINERS WARNED.

"Ayesha" and "Exford" Unaccounted for. RANGOON, November 15. The Principal Port officer, Burma, has issued to-day the following notice to mariners:—Naval Intelligence reports that the three-masted schooner "Ayesha" with 44 German officers and men and with four maxim guns which left Cocos (Keeling) Islands before 24 November and also the collier "Exford" with a German armed prize crew are still unaccounted for. Mariners are hereby warned.

THE BATTLE ON THE AISNE. Begun with Great Intensity.

LANCER, November 15. The following are the "C. M. Gazette" cables:— An official Russian statement admits for the first time that the siege of Breuvast was suspended during the Austro-German offensive. A "Times" message from Petrograd hints that Russia is alive to the importance of not allowing Germany to reinforce the West from the East. Russian forces in Galicia are busy preparing a surprise offensive into Silesia where are huge mining and industrial enterprises producing German arms with the spoils of supplies. It is reported that the "armies" in Belgium, Silesia, and East Prussia are preparing to attack. The "Times" correspondent between Marne and Aisne says the battle of Aisne has been resolved with something of its original intensity. A momentary retreat from Vailly was marked by a gallant charge of the English Lancers against a German battery. The Lancers rode over a straight line in less than ten minutes and the German artillerymen were subdued. The "Aisne" "Freie Presse" states that Burgundy renounced her contemplated attack on the Swiss Canal lest it might endanger Italy's interests and lead her to abandon her neutrality. It is reported that two German officers, prisoners of war, at Las Palmas, Spain, had a Dutch ship on board, the "Sperdyk" steamer.

బంధుత్వం శ్రీ సమాజము

(ఒక ఉప విలేజుకు యొద్దనుంచి.)

బంధుత్వం నవంబరు 7:—శ్రీ బ్రహ్మపుర మహిళా సమాజముయొక్క ప్రథమ సంవత్సర శతాబ్ది కేరళ, 8.1 లేదా 8.2 నామకాలము బంధుత్వముగా బయటపడెను. శ్రీ మతి బుర్రాబుచ్చి బంగారమ్మగారి ఆధ్వర్యమున వహించుచున్న బోగగా, ఆమె అంతుకు కుమార్తెయిచ్చి లేదా కలకత్తా ప్యా నెంట్ బండిలో బంధుత్వం ప్రేమనకర్త దిగిరి. సామాజికులు కొందరు ప్లాంట్లనుకొని ఆమె సన్మానించి, మహావైభవముతో ఆమెను పుణ్యక్షేత్రానికి పంపిణీ చేసి వచ్చి బసయందుండిరి.

సభ్యులైన 200 మంది పురస్కారములు విచ్చేసిరి. మొదట శ్రీమతి గాదె చూడికుతుమ్మగారు, శ్రీమతి బుచ్చిబంగారమ్మగారి అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించుటకు గోరిరి. ఆమె చెప్పిన దానిని వ్యవహరము సభవారి తీర్పున శ్రీమతి ఉప్పల సుందరమ్మగారు కొంత చెప్పిరి. పిమ్మట ఈ క్రింది ఉపన్యాసములు పద్యములు చదువబడినవి:—

శ్రీమతి గంపా శివకాంతమ్మగారు, ప్రాథమ పద్యములను, అగ్రాసనాధిపతి గారిని గూర్చియు, సమాజమును గూర్చియు, చక్కని పద్యముల బదిలిరి. గాదె చూడికుతుమ్మగారు సమాజోత్పత్తిని గూర్చి యుపన్యాసించిరి. వరహా శిరి వెంకటసుబ్బమ్మగారు “సమాజముయొక్క రిహార్డు”ను బదిలిరి. కాంతావణిఅమ్మగారు “శ్రీ సాత్వత్రయమును గూర్చి చెరిపింద చూడికుతుమ్మగారు “కుశ్యోపాసను” గూర్చియు సందర్శిరి. అత్తమ్మగారు “శ్రీవిద్యను” గూర్చియు ఒప్పు బుచ్చమ్మగారు “శ్రీవిద్యను” గూర్చియు ముచ్చటించిరి. తరువాత చాలమంది శ్రీమతి ఫిరీలు వాయిచియు, హాకోమోనియము వాయిచియు చక్కగా పాటలు పాడిరి.

తిరుగ మునాడు 8.15 గంటలకు ఉప్పునూరలో సభ గూడెను. ఈ సమయమున శ్రీమతి బంగారమ్మగారును వెంకట సుబ్బమ్మగారును సమాజాభి వృద్ధికి దైవప్రార్థన చేసిరి, శ్రీమతి పుణ్యవారి మాణిక్యంబు గారు “దేశాభివృద్ధి సంఘస్కరణను” గూర్చియు బాలాజిపేట కమలరత్నమ్మగారు “సంఘస్కరణము గూర్చియు, కొండ విజయలక్ష్మమ్మగారు “శ్రీల యన్నకవివ్యాయము” గూర్చియు, దామెల్ల ప్రసాదంబగారు “శ్రీవిద్యను” గూర్చియు, గోపి కెట్టి నారాయణమ్మగారు “పాత్రికత్వము” గూర్చియు వ్యాసములు చదివి తరువాత కొందరు పాఠికలు, ఇంగ్లీషున సంభాషణ జరుపుటయు, వసంతకాల వర్ణనగూర్చి చక్కగ పాడుటయు, శ్రీ విద్యనుగూర్చియు, వికమత్యమును గూర్చియు చిన్ని ఉపన్యాసములు జరుపుటయు గావించిరి.

సభాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి బంగారమ్మగారు ప్రతివాది యుపన్యాసముల వైది, వేరువేరుగా తమ అభిప్రాయములను అనేక వృత్తాంతములతో, మృదుమధుర వైదిని చెప్పిబదిలిరి. తరువాత పాఠికలకు మిత్రాయయు, మిగిలిన శ్రీలకందరకు పల, రెంబూలు, ముగంధ ద్రవ్యములు పంచివెట్ట బడెను.

పిమ్మట సభాధ్యక్షురాలు, ఈ మహిళా సమాజము చాల వృద్ధిలో నున్నదనియు, ఈ సమాజము కొరకై శ్రీమతి గాదెచూడికుతుమ్మగారు విశేష ప్రవృత్తిను ఖర్చుచెట్టి యిచ్చుచున్న భవనము ఆమె యొక్క దైవాధ్యక్షమున వ్యక్త పరమ మన్నదనియు, పాఠికా పాఠశాలలో స్కూలు వైసలు బాగునండి శ్రీవిద్యను వృద్ధిచేయ వలసిదని గవర్నమెంటు వారిని కోరవలసిదనియు, కోరిన మొదల శ్రీ బ్రాహ్మచక్రవర్తి గారు ధర్మదర్శన సుహృత్సన సమయముందు, దయాభాగ్యముగా విద్యకోరకై దయచేయించిన 50 లక్షల మోపాయిల గ్రాంట్లలోను గవర్నమెంటు వారు చాలినంత మొత్తము నియోగిలనియు, శ్రీవిద్య లేని యుడల శతము వృద్ధిలోనికి రావలదనియు, మొదలగు సంగతులను విశేష నిపుణతతో చెప్పిరి. తరువాత కార్యదర్శి యగు శ్రీమతి వరహాశిరి వెంకటసుబ్బమ్మ గారు సభాధ్యక్షురాలి గారికి సభకు వేంచేసిన శ్రీ బ్రహ్మచక్రవర్తిగారు, సామాజిక సంస్కార ప్రయత్న పండితులుగా పిలిచిరి. “నేషనల్ అంథెమోన్”ను మంగళగీతములతోను సభ ముగింపబడెను.

వృత్తాంత లెఖలు

నకింద్రాచారి వార్తలు.

(స్వయంవిలేజుకు యొద్దనుండి.)

హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి

నకింద్రాచారి నవంబరు 6:— సునతివహించిన శ్రీమతి గారుగారి నవాబు హాకిముద్దోల బహదూరు గారికి

హాయిదాబాద్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా భాయ పరచిరి. తెలియజేయుటకు సంబంధించుచున్నాము. ఈ కార్య మిదివరకే స్వజనులచేతను సరితీరింపబడుచునే యుండెను. శ్రీవారు యిప్పటికే సంతకంకర్తరములనుండి తిప్పగించి ఆర్జిం గుగా నలంకరించుచున్నారు. మీరు యింగ్లాండులో బారిష్టర్ పరిక్షయందు కృతార్థులై యిప్పటికి కిరుదని సంవత్సరముల క్రిందట నిజము ప్రభుత్వమువారి న్యాయాధికారశాఖలో ప్రవేశించి జిల్లా లలో చండాసంకర్తరములనుండి తరువాత హాయి ద్రావాదునందలి సన్మానికేటు న్యాయస్థానపు న్యాయాధికారపదవి నధిగోహించిరి. అనంతరము క్రమక్రమముగా ప్రస్తుత పదవి నందుకొనిరి.

లాల్ బాగుడం పోస్టాఫీసు.

కింద్రాచారి నవంబరు 6:— మోహదూరమున నిజము సర్కారు లైశ్వర్యం, కాగ్లానాలకును, ఆసుపత్రికిని, కచ్చే రీలకును స్థాపించిన లాల్ బాగుడం గ్రామము కలదు. ఇక్కడ రైల్వే యిప్పటికే పోస్టాఫీసు నివాసము చేయుచున్నారు. అయినను ఏక కణమునకు యంతయవసరమైనవోట యొక టపాలాకచ్చేరీ లేకున్నది. ఇంతకాలమునకు ఈలో పము టపాలాశాఖవారి వృష్టివాదించి, విచారించబడినందుకు సంబంధించినయేయన్నది. ఈనవంబరు నెలారంభము నుండి యిక్కడ నొక రాజ్యాలకుము తెవబడెనది. ఇది లాల్ బాగుడం లో నివసించు రైల్వేయింగ్లీషు లు కేసులకును మిక్కిలి యుపకారము.

కాలమానము.

మొన్నటి మంగళవారము సాయంత్రము యిక్కడ తలవని తలంపుగా మిక్కిలి చిన్న వన్న ము కురిసినది. వెండియు జ్యోతిషములు ఆకాశమున బదిలి విశేషముగా మంచుకురియుచున్నది. ముద్దుమును గురించిన వదంతులకు సేదలేకున్నది. చలి దినదిన మధికమగుచున్నది.

రాజనాథ వార్తలు

(మాస్టర్ యిలేజుకు యొద్దనుండి)

లంకలవ్యాజ్యములు.

కాకినాడ 9 నవంబరు:— కాకినాడ అడిషన్లును జడ్జి గారగు మ-రా-రా-శ్రీ సాంబమూర్తి అధ్యక్షుగారి సయి లున దాఖలులు యున్న కాకల్లి లంకల దావాలో గవర్నమెంటువారును శ్రీవిజయనగరము రాజుగారును కక్షిగారు లయున్నారు. కోటకోటిపల్లి లంక వ్యాజ్యమునీ సముజ్జ్ఞి గారు విజయనగరము రాజుగారి కనుకూలముగను గవర్నమెంటువారికి వ్యతిరేకముగను, తీర్మానించి యున్నారు. కోటు ఫలింక కాపరపల్లి లంకలను చేరియేయన్నది. మొదటి దావాలో దాఖలుచేయబడిన దస్తావేజులే రెండవదానిలో నుపయోగింపబడును. ఆదస్తావేజులను విజయనగరసంపానమున కిదివరకేయన కూలముగ నవ్వయించిన సముజ్జ్ఞిగారు రెండవ దావాలో దొరతనమువారిపట్ల విష్ణుకృపాతే బుద్ధితోనుపయోగింపక పోవచ్చునుగాన, నీదావాలను అడిషన్లుకోర్టు నుండి, అసలుసముకోర్టునకు ప్రాన్యగన చేయునోరుమడ బిల్లుకలెత్తగుగారు జిల్లాజడ్జిగారియెదుట ఆఫీడివెట్టుతో దరఖాస్తు దాఖలుచేసినారు. ఇట్టి ఆఫీడివెట్టును కలెక్టరుగారు దాఖలుచేయ వలసినదని వింతగామన్నది. దరఖాస్తు యీ నెల 14 లేదా విచారించునది యుక్తములు చెప్పవచ్చును.

హాక్రామికవిషయము

కొంతకాలము పనిబడి నిలిపివేసిన కాకినాడ వెన్సిలు ఫ్యాక్టరీని యిండ్రో డిపార్టుమెంటు తీసికొని నుండువుదని తెలియుచున్నది. దానియంతయులను పరిశీలించి చక్కచదును టకు నొక కృత్యము యింపబడును నెలకు రు. 800 ల వరకు మీద నివటకు రావించిరి. ఆతడు న్యాయార్థు యాగిలు వెన్సిలు ఫ్యాక్టరీ మొలయిన ప్రసిద్ధయంత్ర కాళాధికారుల వద్ద సర్టిఫికేట్లు పొందినవాడట.

గ్రామ వార్తలు.

గ్రామవార్తలకు గ్రామపంచాయతీ కోర్టులను సంస్కరింపవలసిన విధానమును గురించి పరిశీలించుటకు మోక్షిల్లిపు గారు 6 లేదా నివటకుచ్చి వెన్ను నేడు విచారణ జరుపుచున్నారు. తిహాజీలుదారులు డిప్యూటీ, ఘోస్లాములు, వర్తకులు, గ్రామమునకులలు తిహాజీ చేయబడుచున్నారు. గ్రామ కోర్టులకు రెండవకోర్టులకు మునకలుకోర్టులతో ప్రస్తావనకంద కొంతవరకు స్వల్ప తాదాకా ముండవలెనని తలుపును సామెలు చెప్పిరి తెలియుచున్నది. 1912 సంవత్సరాంతమున నీజిల్లాలో 218 గ్రామకోర్టులలో 6280 దావాలు విచారణ చేయబడెను. 1816 సంవత్సరము 5 నెలలకు 8000 లేదా ప్రకారము ఒక

దావామాత్రము కొంతుకరు గ్రామమునందు విచారించబడెను. రామచంద్రపురము కాకినాడ వెన్సిలుపురము తాలూకాల సాక్షు లిచ్చట విచారించబడిరి. రాజోలు, అయ్యూరు, రాజమండ్రి తాలూకాల సాక్షులు పేటిదినమున రామచంద్రపుర విచారించబడుదురు.

వివిధము.

మొ. మంత్రివరకు వ్యసించుంపంతులుగారు పీఠాపురం డిప్యూటీ సర్పంచులుగారు, వారణాసి కోశటిరావు నాయకుగారు యిది డిప్యూటీ సర్పంచులుగారుగాను, కొమ్మి రెడ్డి లక్ష్మీకృష్ణసింహం నాయకుగారు ఆలమూరు డిప్యూటీ సర్పంచులుగారును నియమింపబడిరి.

యజ్ఞము.

అట్టోబరు నెలలో తాలూకాలనుండి వైస్రాయిభండు నకురు 7541, వన్నపుర గవర్నరుగారి భండునకురు 8696 లు వనూలుచేసి పంపబడెను. యజ్ఞాధిపతి చందావారుల చేరులు జిల్లాసర్పంచులలో ప్రచురింపబడవని వినుచున్నాము. టిగ్గిదొ రతనమువారు మారదప్పరేణుండ యజ్ఞమునకు సన్నద్ధులైనందుకు వగమచు తమ ముగ్గిరాజుపత్ని తెలుపుచు నీపట్టణపు ముసల్మానులు యజ్ఞాధిపతి తీర్మానించిరి. యజ్ఞాధిపతి కొరకు దెబ్బగ్రామములలో నొక చోటజరిగిన సభలో నొక రయితు లేచి తమ వంటినిసహూన నిష్కళంక రాజ్యగల కర్నకు లాంగ్లయులకు సర్వదాజయమును కొరచు భవంతుని ప్రార్థించుచున్నందున తమకు 4, 5 అంకుళములకుండతూముల బాధనివారణ చేయుట యధికారులకు గర్తవ్యమనియు, రెండవ పంట దినములలో నాతూరలవలన తాముపడుచున్న పాట్లకు మితిలేదనియు చెప్పెటట. అందఱును విసికే పూర్వకముగ జాలిని వెల్లడించెటట.

ఒక విద్యార్థి.

క్రీస్తులవారి లక్ష్మీనరసింహరాజుగారు 2, యే, మె కానికలు యింజనీరింగు పరీక్షలో గృహాధ్యక్షులై యింగ్లాండు నుండి 10 దినముల క్రిందట నిరటకు వచ్చిరి. ఈయన శ్రీరాజా కాకల్లిపూడి రామచంద్రరాజు బహదూరుగారి యల్లుడు బి.యే. లో గణిత శాస్త్రమును కృతార్థులగుటకునొక నొక యేడాది చదువు పీఠిక కలిగినవైనను.

శ్రీరంగరాయవిజయము.

విజయనగరరాజ్య చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణ దేవరాయని సం తతివారిలో కడపటిపురుషుడగు శ్రీరంగరాయుడీవలకు కథా నాయకుడగు. కథాఅధ్యక్షము, రచనంతయు, ప్రతి 16 అణాలు 8 పుస్తకము వలయువారు “యస్. వి. గంగాచార్యులు 88 వరదా ముత్రియప్పక పిడి చెన్నపురి” అని వ్రాసిన పుస్తకము వడయగలరు. (8-11-14)

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0
కంటినెప్పులకు దివ్యోపధము. సువాసనిగలి డుండును. ఈ దంతచూరముతో మున్నతోముట వలన చిగుల్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది. ఒకసారి వాడి పరీక్షించి చూచుటకు యుక్తము. పంటిపోగుకు తీపులకు మంచిదాదుము. ప్రతివారము నేలకు నేలు డబ్బాలు విక్రయము. అమ్మతాంబరం డిప్యూటీ 109, శ్రీశి శోధు, బొంబాయి. 7, తంబుకెట్టి, చెన్న కట్టణము.

జాతక సర్వస్వము.

ఇదివ్యోతిషాస్త్ర విషయమై ఆశాలలో వాలము సులభముగా తెలుసుకొనుటకై చూచెముక్తినింపించి ప్రకటించబడినది. దీనివలన జాతకాదుల విషయములు మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును. గ్రహము భరితగోగితములమీద సులభముగా నచ్చెయబడినది. ప్రతి 1-కి రు 2-0-0 లు. పోస్ట్ జరిగెనువాటి భరించువది. వివిధ గాంధీచెబడును. నలయువారు— (16-11-14)

మ. గా. రా. శ్రీ దిగవల్లి వెంకటగోపాలరావు గారు కిపిలేవర్పురం యెట్టేటుమామగారు అశీసు నూరబడిన. వృష్టాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

MADRAS.—Printed and Published by K. Nageswara Rao at the Andhrapatrika Press, No. 6 & 7, Thumbu Chetty Street, George Town.